

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	24152 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24152
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Сирота Роман Богданович, Лоза Анна Миколаївна, Дружкова Ірина Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.04.2025 р. – 10.04.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2025/03/samoocinka_032__bak.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2025/04/programma-vizuty-eg_032.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітня програма 032 «Історія та археологія» бакалаврського рівня повністю відповідає вимогам Стандарту вищої освіти. Вона забезпечує належну структурованість, логіку формування компетентностей, гнучкість для здобувачів через індивідуальні освітні траєкторії, а також належну практичну і наукову складову. Програма орієнтована на стратегічні цілі закладу вищої освіти, регіональний контекст та європейські стандарти, активно впроваджує цифрові технології, забезпечує академічну доброчесність та формування наскрізних компетентностей. До позитивних практик освітньої програми належать: реалізація чотирьох видів практик (археологічної, етнографічної, архівної та музейної), наявність актуального каталогу вибіркових дисциплін обсягом 60 кредитів, активне застосування АСУ «Деканат» та навчальної платформи d-learn, публічний доступ до навчально-методичних матеріалів, орієнтація на розвиток soft skills та критичного мислення, відсутність джерел держави-агресора в силабусах, інтеграція цілей сталого розвитку, активна співпраця з роботодавцями через виробничі практики, забезпечення доступу до повнотекстових наукових баз і цифрових архівів, формування дослідницьких навичок через індивідуальні та курсові проекти, реалізація процедур визнання результатів неформальної освіти та академічної мобільності. До позитивних практик освітньої програми належать: реалізація чотирьох видів практик (археологічної, етнографічної, архівної та музейної), наявність актуального каталогу вибіркових дисциплін обсягом 60 кредитів, активне застосування АСУ «Деканат» та навчальної платформи d-learn, публічний доступ до навчально-методичних матеріалів, орієнтація на розвиток soft skills та критичного мислення, відсутність джерел держави-агресора в силабусах, інтеграція цілей сталого розвитку, активна співпраця з роботодавцями через виробничі практики, забезпечення доступу до повнотекстових наукових баз і цифрових архівів, формування дослідницьких навичок через індивідуальні та курсові проекти, реалізація процедур визнання результатів неформальної освіти та академічної мобільності.

Недоліки

За результатами аналізу ЕГ були виявлені наступні недоліки, що не впливають на якість реалізації освітньої програми. В офіційному описі ОП не конкретизовано всі форми здобуття освіти та розрахункові строки її виконання згідно вимог ст. 9-1 Закону України «Про вищу освіту». У чинній редакції освітньої програми не враховано загальну компетентність ЗК11 щодо антикорупційної поведінки, передбачену оновленим Стандартом від 2024 р. Обмежена участь міжнародних стейкхолдерів у стратегічному проектуванні ОП. Не всі освітні компоненти повною мірою враховують вимоги англomовного професійного середовища. У відомостях про самооцінювання немає опису наскрізної інтеграції ЦСР у всі освітні компоненти, зосереджено увагу лише на окремих. В окремих випадках бракує кількісної верифікації (індикаторів оцінювання) ефективності реалізації компетентнісного підходу (наприклад, щодо соціальних навичок). Рекомендується розмістити всі навчально-методичні матеріали в єдиному каталозі на сайті факультету в розділі «Освітня програма», замість нинішнього розміщення в розділі «Акредитація». Також доцільно активніше використовувати інтерактивні методи навчання та платформу d-learn.pnu.edu.ua як основну, а не лише допоміжну. На сайті університету наявне посилання на наукові роботи здобувачів ОП, однак фактичний доступ до документів через зовнішній Google-диск обмежений для сторонніх користувачів. У самооцінюванні відсутній опис механізму оновлення вибіркових компонентів з урахуванням опитувань та змін на ринку праці. Рекомендується додати до ОП алгоритм їх регулярного перегляду на основі цих даних. При використанні тестування під час підсумкового контролю не передбачено відкритих творчих завдань, що не дозволяє повною мірою оцінити аналітичне мислення та стиль написання студентів. Не всі викладачі, що забезпечують освітні компоненти, мають підтверджену публікаційну активність у фахових виданнях, що відповідає предметному полю дисципліни. Недостатньо розвинена інфраструктура для маломобільних груп населення, зокрема в розрізі доступу до укриття. Використання соціальної мережі Viber у комунікації під час освітнього процесу не забезпечує належного рівня конфіденційності. Процедури врахування результатів зовнішнього моніторингу та збору даних про кар'єрні траєкторії випускників недостатньо формалізовані й охоплюють не всіх. Зворотний зв'язок від стейкхолдерів щодо змісту ОП надходить переважно в неформальній формі: особисто або під час участі окремих осіб у засіданнях кафедри. На сторінці, де розміщується проєкт ОП, відсутнє активне посилання для подання зворотного зв'язку. Також доцільно оновити недіючий лінк для зворотного зв'язку, розміщений на сторінці проєкту ОП.

Рекомендації

З метою подальшого удосконалення ОП ЕГ вважає за доцільне надати такі рекомендації, при наступному перегляді ОП уточнити всі форми здобуття освіти та строки її виконання відповідно до вимог ст. 9-1 Закону України «Про вищу освіту». У чинній редакції освітньої програми не враховано загальну компетентність «ЗК11» щодо антикорупційної поведінки, передбачену оновленим Стандартом (наказ МОН №842 від 13.06.2024 р.). Доцільно включити цю компетентність під час наступного оновлення програми. Посилити в публічному представленні зв'язок між ПРН та запитам стейкхолдерів. Передбачити залучення міжнародних партнерів до оновлення змісту програми. Розширити використання англomовних освітніх компонентів. Підтримувати регулярний моніторинг актуальності вибіркової частини ОП. Описати механізм оновлення вибіркових компонентів на підставі ринку праці та опитувань. Розробити інструменти внутрішньої оцінки soft skills із залученням зовнішніх стейкхолдерів. ЕГ рекомендує оформити зв'язок між ПРН, освітніми компонентами та ЦСР у вигляді інтегрованої таблиці. Це підвищить прозорість структури програми, спростить її оцінювання та зробить зміст більш зрозумілим для стейкхолдерів. Інтегрована таблиця дозволить наочно відобразити, як кожен освітній компонент сприяє досягненню

ПРН та реалізації ЦСР, що спростить контроль за змістовним наповненням програми та полегшить її вдосконалення. Запровадити моніторинг ефективності процедур визнання результатів навчання. У разі звернень документувати приклади реалізації механізмів мобільності та визнання неформального навчання. ЕГ рекомендує забезпечити відкритий технічний доступ до наукових робіт здобувачів ОП, оскільки наразі файли на Google-диску недоступні для сторонніх осіб, попри наявність посилання на сайті ЗВО. Підсумковий контроль дисциплін здійснюється у форматі комп'ютерного тестування. ЕГ рекомендує доповнити його відкритими творчими завданнями для оцінки аналітичного та письмового мислення. Також рекомендовано залучати практиків до проведення занять із фіксацією цього в силабусах і посилити мотивацію НПП до наукової та публікаційної активності для забезпечення відповідності профілю викладання. ЕГ рекомендує посилити інклюзивність навчальних приміщень, зокрема забезпечити доступ до укриттів для осіб з інвалідністю та маломобільних груп. Також звертає увагу на доцільність заміни Viber на більш безпечні та конфіденційні засоби комунікації в освітньому процесі. ЕГ рекомендує внести зміни до положень щодо врахування результатів зовнішнього моніторингу, формалізувати збір і аналіз інформації про кар'єрні траєкторії випускників через електронну реєстрацію. Унормувати збір пропозицій стейкхолдерів через електронну форму з відкритими питаннями, оновити лінк для подання зворотного зв'язку та забезпечити систематизацію й архівування отриманих відгуків для подальшого врахування у змісті ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

У ході акредитаційної експертизи експертна група підтвердила, що освітня програма 032 «Історія та археологія» бакалаврського рівня, що реалізується Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника, дає змогу досягти програмних результатів навчання, визначених у чинному Стандарті вищої освіти за спеціальністю 032 (наказ МОН №575 від 29.04.2020 р.). Структура та зміст програми розроблені з урахуванням усіх обов'язкових компетентностей і програмних результатів, передбачених стандартом. ЕГ встановила, що мета програми та ПРН узгоджуються зі Стратегією розвитку університету на 2020-2027 рр. <https://surl.li/hulzen>, зокрема з такими її цілями, як розвиток людського капіталу, формування високоморальної особистості, інтеграція освіти й науки. ОП дозволяє формувати загальнокультурні, громадянські та професійні компетентності. Програма містить логічно структуровану систему освітніх компонентів, які відображені у структурно-логічній схемі та матриці відповідності ПРН. Визначення мети, ПРН і структури програми здійснювалося із залученням широкого кола стейкхолдерів: представників студентства, випускників, роботодавців, академічної спільноти. Відповідні пропозиції враховані, що підтверджується протоколами засідань кафедри, завантаженими в систему. Водночас не всі пропозиції були реалізовані (наприклад, не включено ОК із педагогіки, оскільки це не відповідає профілю ОП). Програма враховує тенденції розвитку науки, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Серед дисциплін - «Інформаційні ресурси в професійній сфері історика», «Теорія і методика наукових досліджень», «Вступ до спеціальності», які формують актуальні компетентності. Окремі ОК враховують потреби Карпатського регіону та близькість кордону з ЄС. Практична підготовка включає 4 види обов'язкових практик (археологічна, архівна, етнографічна, музейна), що дозволяє здобути навички для професійної діяльності. Відзначено орієнтацію на індивідуальну освітню траєкторію: здобувачі мають можливість вибору навчальних дисциплін (60 кредитів), тем кваліфікаційної роботи, бази практики, графіка навчання. Процес вибору реалізується через електронну систему АСУ «Деканат», який доступний за адресою <https://asu.pnu.edu.ua>. Програма враховує досвід провідних вітчизняних і зарубіжних ЗВО (КНУ ім. Т. Шевченка, ЛНУ ім. І. Франка, Варшавський університет тощо). Враховано досвід у викладанні історичних дисциплін, методики, інформаційних технологій у сфері історії. Освітня програма 032 «Історія та археологія» передбачає денну форму здобуття освіти. Стандартний строк навчання за програмою, 3 роки 10 місяців (8 семестрів). Під час наступного оновлення ОП доцільно конкретизувати в офіційному описі програми всі форми здобуття освіти та розрахункові строки виконання програми згідно з оновленою редакцією ст. 9-1 Закону України «Про вищу освіту» від 2024 р.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати

виконання вимог відповідних професійних стандартів

На сьогодні в Україні не затверджено окремого професійного стандарту для спеціальності 032 «Історія та археологія». Відповідно, під час розроблення та реалізації освітніх програм за цією спеціальністю ПНУ керується Стандартом вищої освіти України для першого рівня (бакалаврського), затвердженим Міністерством освіти і науки України від 29.04.2020 № 575, який визначає: обсяг програми (240 кредитів ЄКТС); програмні результати навчання; загальні вимоги до структури освітньої програми. Таким чином, освітні програми за спеціальністю 032 «Історія та археологія» базуються на вимогах цього стандарту вищої освіти. У разі затвердження в майбутньому окремого професійного стандарту для цієї спеціальності, освітні програми мають бути приведені у відповідність до його вимог. Освітня програма 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 032 «Історія та археологія», затвердженого наказом МОН України № 575 від 29.04.2020 року. Цей стандарт визначає обсяг програми в 240 кредитів ЄКТС, перелік обов'язкових компетентностей, програмних результатів навчання та загальні вимоги до структури освітньої програми. <https://surl.li/aflwqm> Зміст освітньої програми враховує вимоги професійних стандартів, що стосуються підготовки фахівців у галузі історії та археології. Зокрема, програма передбачає формування компетентностей, необхідних для роботи в архівних, музейних, науково-дослідних установах, а також в освітніх закладах. Це включає здатність аналізувати історичні події, працювати з джерелами, застосовувати методи історичного дослідження та використовувати сучасні інформаційні технології. Такі компетентності відповідають вимогам професійних стандартів, затверджених Міністерством освіти і науки України. <https://surl.li/aflwqm> Крім того, освітня програма враховує регіональний контекст, зокрема потреби Прикарпатського регіону в фахівцях з історії та археології. Це відображено в вибіркових дисциплінах, які орієнтовані на вивчення історії та культури регіону, а також у практиках, що проводяться в місцевих музеях, архівах та наукових установах. Такий підхід забезпечує відповідність програми не лише загальнодержавним стандартам, але й потребам місцевого ринку праці.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета освітньої програми 032 «Історія та археологія» (перший бакалаврський рівень) сформульована чітко та логічно, з урахуванням стратегічних орієнтирів університету. Вона спрямована на підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання в галузі історії та археології, використовуючи сучасні гуманітарні підходи, міждисциплінарну інтеграцію, професійну етику та критичне мислення. Ця мета узгоджується з місією університету, яка полягає у наданні якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців, формуванні сучасного дослідницького університету як центру генерації інноваційних ідей та їх реалізації, а також спрямуванні освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону. <https://surl.li/hulzen> Крім того, стратегічні цілі університету включають всебічний розвиток людського капіталу, створення умов для формування високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, формування висококваліфікованих професіоналів шляхом поєднання освітньої, наукової та інноваційної діяльності, розвиток міжнародної співпраці та становлення інноваційної корпоративної культури якості. <https://surl.li/hulzen> Таким чином, мета освітньої програми повністю відповідає місії та стратегічним орієнтирам університету, забезпечуючи підготовку фахівців, здатних до самореалізації, збереження наукових і культурних традицій, слугування розвитку суспільства, науки, культури та державності України.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета освітньої програми 032 «Історія та археологія» першого бакалаврського рівня сформульована чітко й логічно, з урахуванням вимог стандарту вищої освіти, місії та стратегії розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Вона полягає у підготовці фахівців, здатних здійснювати професійну, дослідницьку, аналітичну та просвітницьку діяльність у сфері історії та археології, використовуючи сучасні гуманітарні підходи, критичне мислення, міждисциплінарну інтеграцію та етичні принципи. Програмні результати навчання узгоджені з метою програми та враховують потреби основних заінтересованих сторін, серед яких – науково-педагогічні працівники, студенти, випускники, роботодавці, представники закладів культури, освіти, архівної та музейної справи. Формування ПРН базується на аналізі результатів опитувань, пропозицій із баз практик, висновків партнерів-роботодавців і рішень методичних комісій. Наприклад, ПРН 2 забезпечує здатність аргументовано висловлювати історичну позицію з урахуванням джерел, історичного контексту та історіографічної традиції, що відповідає потребам у фахівців для сфери публічної історії. ПРН 3–5 зосереджуються на роботі з історичними джерелами та критичному осмисленні наративів. ПРН 8–10, 12 охоплюють професійну підготовку до архівної, музейної, педагогічної та просвітницької діяльності. ПРН 1, 6, 13 формують міждисциплінарні, інформаційні та комунікаційні навички, що відповідають сучасним вимогам до фахівців у гуманітарній галузі. Університет забезпечує системну комунікацію з усіма групами стейкхолдерів та відкритість інформації щодо структури та змісту освітньої програми. Інформаційне супроводження здійснюється через офіційні сайти факультету (ipmv.pnu.edu.ua) та університету (pnu.edu.ua), а також через систему АСУ «Деканат», що дає можливість студентам формувати індивідуальну освітню траєкторію. Таким чином, мета та програмні результати навчання освітньої програми є результатом обґрунтованого проектування, орієнтованого на актуальні запити академічної спільноти, ринку праці, регіонального контексту й стратегії розвитку закладу вищої освіти.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета освітньої програми 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня сформульована з урахуванням актуальних тенденцій розвитку історичної науки, міждисциплінарних підходів до вивчення минулого, трансформацій освітнього простору та вимог ринку праці. Програмні результати навчання (ПРН) логічно поєднуються з метою програми, забезпечують її реалізацію та відповідають змісту спеціальності, закладеному у Стандарті вищої освіти, чинному на момент акредитації. Вони орієнтовані на формування у здобувачів здатності до наукового аналізу, роботи з джерелами, аргументованого висловлювання історичної позиції, застосування історичних знань у практичних, освітніх та просвітницьких цілях. Розробники освітньої програми врахували динаміку наукових досліджень у сфері історії та археології, зокрема посилення значення культурної антропології, історії повсякденності, гендерної історії, регіональних студій та історичної пам'яті. У програмі представлені компоненти, що відповідають цим напрямам, а також дисципліни, пов'язані з цифровізацією історичної науки та використанням ІТ у дослідженнях. Особливу увагу приділено практичній підготовці, що реалізується через археологічну, етнографічну, архівну та музейну практики, які відповідають специфіці регіонального ринку праці Прикарпаття. Програму адаптовано до реалій регіону, який характеризується високою концентрацією об'єктів історико-культурної спадщини, функціонуванням музейних, архівних та науково-дослідних установ, а також активним розвитком туристичної інфраструктури. У цьому контексті в ОП включено вибіркові дисципліни, що формують компетентності у сфері публічної історії, управління спадщиною, проєктного менеджменту та міжкультурної комунікації. Під час оновлення програми використовувалися результати вивчення освітніх програм провідних українських університетів (КНУ ім. Т. Шевченка, ЛНУ ім. І. Франка, ХНУ ім. В. Н. Каразіна) та зарубіжних (Варшавський університет, Ягеллонський університет, університети Німеччини й Австрії), що засвідчує відкритість програми до інтеграції в міжнародний освітній простір. Порівняльний аналіз дозволив адаптувати зміст до викликів цифрової доби, забезпечити академічну мобільність і надати студентам змогу формувати індивідуальну освітню траєкторію. Таким чином, мета освітньої програми та її програмні результати навчання ґрунтуються на об'єктивному аналізі потреб сучасної науки, фахової спеціалізації, суспільства й регіону, відповідають європейським тенденціям у підготовці істориків і демонструють здатність до постійного оновлення відповідно до змін у зовнішньому середовищі.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У результаті проведеної акредитаційної експертизи встановлено, що освітня програма 032 «Історія та археологія» (перший бакалаврський рівень) відповідає вимогам Стандарту вищої освіти, Національної рамки кваліфікацій та завданням розвитку спеціальності. Мета програми сформульована чітко, узгоджена з місією та стратегією університету, враховує потреби заінтересованих сторін, тенденції розвитку історичної науки та зміни у професійному середовищі. Програмні результати навчання розроблені на основі вимог Стандарту і дозволяють забезпечити належну підготовку фахівців до різних сфер історичної та археологічної діяльності. У проєктуванні освітньої програми задіяні всі основні групи стейкхолдерів: викладачі, здобувачі, випускники, роботодавці. ОП забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії, має оновлювану вибірку частину та передбачає активну практичну підготовку. Зміст програми враховує регіональні особливості Прикарпаття, а також сучасні міждисциплінарні підходи в історичній освіті. Освітня програма спроектована з урахуванням усіх ключових положень стандарту, сучасного освітнього контексту та потреб стейкхолдерів. Підходи до проєктування є цілісними, обґрунтованими та перспективними. Позитивні практики це наявність вибірових дисциплін, адаптованих до регіонального контексту та сучасних наукових тенденцій. Можливості отримання подвійних дипломів. Застосування електронної системи АСУ «Деканат» для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії.

Недоліки

В офіційному описі освітньої програми не конкретизовано всі форми здобуття освіти та розрахункові строки її виконання відповідно до чинної редакції ст. 9-1 Закону України «Про вищу освіту» (2024 р.). У публічних інформаційних джерелах факультету не завжди достатньо повно представлена логіка формування ПРН на основі запитів стейкхолдерів. Обмежена участь міжнародних стейкхолдерів у стратегічному проєктуванні ОП. Не всі освітні компоненти повною мірою враховують вимоги англomовного професійного середовища.

Рекомендації

Під час наступного оновлення програми доцільно чітко зазначити всі форми здобуття освіти та строки навчання відповідно до чинної редакції ст. 9-1 Закону України «Про вищу освіту» (2024 р.). Посилити в публічному

представленні освітньої програми зв'язок між ПРН і запитам стейкхолдерів (зокрема роботодавців і випускників). Передбачити залучення міжнародних партнерів до оновлення змісту програми, особливо у сфері цифрової історії, публічної історії, культурної дипломатії. Розширити використання англомовних освітніх компонентів, принаймні у вибіркових дисциплінах. Підтримувати регулярний моніторинг актуальності вибіркової частини ОП із залученням незалежних експертів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Освітня програма 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має обсяг 240 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, що повністю відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю, затвердженому наказом МОН №575 від 29.04.2020 року. Структура програми логічно побудована відповідно до типових пропорцій обов'язкової та вибіркової частин, що передбачає реалізацію як базової загальноосвітньої, так і фахової складової підготовки здобувача. У межах освітньої програми передбачено як навчальні дисципліни, так і практичну підготовку, що охоплює чотири основні види практик: археологічну, архівну, етнографічну та музейну. Їх розподіл у структурно-логічній схемі програми є послідовним, забезпечує формування практичних навичок відповідно до програмних результатів навчання та забезпечує зв'язок із потенційними професійними середовищами. Також у програмі передбачено підсумкову атестацію у виді комплексного захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи. Цей формат відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032, дозволяє інтегрувати знання, уміння й навички, здобуті під час навчання, та оцінити здатність студента до самостійного наукового аналізу. Вибіркова частина програми охоплює не менше 25% від загального обсягу програми (60 кредитів ЄКТС), що відповідає чинним нормативним вимогам. Здобувачі мають реальну можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, обираючи дисципліни з електронного каталогу через систему АСУ «Деканат», яка забезпечує прозорість процесу вибору та фіксацію відповідного кредитного навантаження. Зміст освітньої програми охоплює всі необхідні компоненти для досягнення визначених програмних результатів навчання. Внутрішня логіка побудови програми відповідає компетентнісному підходу, а розподіл дисциплін за семестрами забезпечує поступовий розвиток знань, умінь і навичок. З огляду на зазначене, обсяг освітньої програми та її компонентів цілком відповідає вимогам законодавства, забезпечуючи належний рівень якості підготовки фахівців в галузі історії та археології. Під час наступного оновлення ОП доцільно конкретизувати в офіційному описі програми всі форми здобуття освіти та розрахункові строки виконання програми згідно з оновленою редакцією ст. 9-1 Закону України «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП 032 «Історія та археологія» першого бакалаврського рівня має чітко структурований зміст, побудований відповідно до логіки досягнення її мети, цілей та програмних результатів навчання. Компоненти програми згруповані таким чином, щоб забезпечити послідовне формування у здобувачів загальнокультурних, фахових та міждисциплінарних компетентностей. Змістова частина програми охоплює базову підготовку з фундаментальних історичних дисциплін, таких як історіографія, джерелознавство, історія України та всесвітня історія, а також курси з методології наукових досліджень, цифрових технологій у гуманітарній сфері, комунікації та критичного мислення. Структурна побудова освітньої програми передбачає узгодженість між обов'язковими й вибірковими дисциплінами, які доповнюють одна одну та дають змогу реалізувати індивідуальну освітню траєкторію здобувача. Вибіркові компоненти пропонуються у достатньому обсязі й спрямовані на поглиблення або розширення професійної підготовки. Практики (археологічна, архівна, етнографічна, музейна) забезпечують прикладну реалізацію знань і навичок, здобутих у процесі аудиторного навчання, та дозволяють інтегрувати академічну підготовку з майбутньою професійною діяльністю. Зміст програми передбачає формування таких ключових загальнокультурних і громадянських компетентностей, як здатність до аналітичного мислення, усвідомлення історичних закономірностей, відповідальне ставлення до соціальних та культурних явищ. Навчальні дисципліни містять компоненти, спрямовані на розвиток світоглядної зрілості, розуміння процесів державотворення, європейської інтеграції, прав людини, політичної культури. Особлива увага приділяється здатності здійснювати самостійний аналіз суспільних процесів, оцінювати історичні події в контексті глобальних змін, виявляти причинно-наслідкові зв'язки та обґрунтовувати власну аналітичну позицію. Програмні результати навчання, зокрема ПРН 2, 4, 5, 9, 10, 13,

безпосередньо орієнтовані на формування цих компетентностей. Таким чином, освітня програма є внутрішньо цілісною, логічно побудованою та змістовно збалансованою. Її компоненти сприяють досягненню цілей підготовки бакалавра-історика, забезпечують належний рівень гуманітарної освіти та формують готовність випускника до подальшого навчання або професійної діяльності в умовах динамічного суспільного розвитку. У переліку загальних компетентностей, передбачених ОП, відсутня компетентність «ЗК11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності», що була включена до Стандарту за наказом МОН №842 від 13.06.2024 р. Рекомендується внести відповідні зміни до ОП під час її наступного перегляду.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає предметній області спеціальності 032 відповідно до галузі знань 03 «Гуманітарні науки». Програма орієнтована на підготовку фахівців, здатних здійснювати навчальну, наукову, аналітичну, музейну, архівну, культурно-просвітницьку діяльність на основі фундаментальної історичної освіти, що відповідає змістовим межах спеціальності. Навчальні дисципліни, включені до програми, охоплюють усі ключові аспекти предметної області: історію України, всесвітню історію, історіографію, джерелознавство, спеціальні історичні дисципліни, методологію історичних досліджень, археологію, етнологію, а також питання взаємозв'язку історії з іншими гуманітарними науками. Представлені освітні компоненти охоплюють як базову теоретичну підготовку, так і прикладні аспекти, що забезпечують практичне застосування знань у реальному професійному середовищі. Окремі компоненти програми, зокрема ті, що присвячені публічній історії, цифровим технологіям у галузі історії, управлінню культурною спадщиною та міжкультурній комунікації, не виходять за межі предметної області спеціальності, а розширюють її, дозволяючи інтегрувати сучасні міждисциплінарні підходи. Це відповідає загальним тенденціям гуманітарної науки та професійним запитам ринку праці. Таким чином, зміст освітньої програми цілком відповідає предметній області спеціальності 032 «Історія та археологія», охоплює основні наукові напрями дисципліни, передбачені стандартом, і забезпечує повноцінну підготовку здобувача в межах цієї спеціальності.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня структурована таким чином, що забезпечує здобувачам можливість реалізації індивідуальної освітньої траєкторії у межах, визначених чинним законодавством. Зокрема, обсяг вибіркової частини становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимозі не менше 25% від загального обсягу програми, як це передбачено частиною 15 статті 62 Закону України «Про вищу освіту». Каталог вибірових дисциплін представлений у широкому спектрі напрямів, від історії культури та ментальностей до міждисциплінарних студій, цифрових технологій в історії, історичної психології, політичної історії, соціогуманітарних проблем сучасності, а також дисциплін, пов'язаних з археологією та регіоналістикою. Це створює умови для змістового розширення підготовки у межах спеціальності та дозволяє здобувачеві зосередитися на тих напрямках, які найбільше відповідають його інтересам, здібностям або професійним цілям. Вибір освітніх компонентів здійснюється через електронну систему АСУ «Деканат», що дає можливість здобувачам реалізувати право вибору в чітко визначені терміни та в електронному форматі, забезпечуючи відкритість, зручність і прозорість процесу. Результати вибору дисциплін використовуються для формування індивідуального навчального плану. Крім вибору навчальних дисциплін, програма передбачає також індивідуалізацію навчання через вибір теми кваліфікаційної роботи, можливість проходження практики на базі різних установ (музеїв, архівів, інститутів, дослідницьких центрів), а також варіативність форм звітності за окремими компонентами навчального плану. Такі підходи не лише стимулюють академічну мотивацію студентів, а й відповідають сучасним європейським освітнім практикам у галузі гуманітарних наук. Таким чином, структура та зміст освітньої програми створюють необхідні умови для реалізації принципів індивідуалізації освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, дозволяючи адаптувати навчання до особистісних та професійних запитів кожного студента. Рекомендація щодо опису механізму оновлення вибірових компонентів ґрунтується на необхідності регулярного оновлення змісту навчання відповідно до потреб ринку праці та зворотного зв'язку від стейкхолдерів. Такий механізм дозволить забезпечити гнучкість і релевантність вибірових дисциплін для здобувачів. ЕГ пропонує доповнити ОП інформацією про процедуру збору та аналізу таких даних.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Освітня програма 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника передбачає всебічну та змістовну практичну підготовку, яка сприяє формуванню фахових компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності у сфері історії, археології, музейної та архівної справи. У структурі освітньої програми передбачено чотири основні види практик: археологічна, етнографічна, архівна та музейна. Практики реалізуються у партнерстві з провідними установами

регіону, зокрема архівами, музеями, науково-дослідними інститутами, а також у межах польових досліджень на базі постійно діючих археологічних експедицій університету. Здобувачі мають можливість самостійно обирати місця проходження практик, готувати звіти та презентації результатів, демонструвати здатність до роботи з джерелами, експонатами, інтерв'ю, етнографічними записами, брати участь у наукових розкопках, зборах польових матеріалів, оцифруванні архівних фондів. Практична підготовка оцінюється за чіткими критеріями і супроводжується індивідуальним консультуванням керівників практик. За результатами практик здобувачі формують не лише професійні уміння, а й ключові загальні компетентності, зокрема комунікативні, аналітичні, етичні навички, уміння працювати в команді та здійснювати самоорганізацію. Практична складова є логічно інтегрованою в навчальний процес, має прикладну цінність і спрямована на забезпечення професійної готовності майбутніх фахівців-гуманітаріїв

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Освітня програма 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника передбачає формування у здобувачів вищої освіти важливих соціальних навичок, які є складовою загальнокультурної та громадянської компетентності. Соціальні навички формуються як у процесі аудиторної роботи, так і під час виконання індивідуальних і групових завдань, участі в польових практиках, громадських проєктах, роботі в студентському самоврядуванні, залученні до наукових гуртків та міжнародних освітніх ініціатив. Програма орієнтована на формування таких соціальних компетентностей: вміння працювати в команді, ефективна комунікація в академічному та професійному середовищі, етична відповідальність і толерантність, здатність до вирішення конфліктів та ведення діалогу, участь у громадському та культурному житті університету та громади. На зустрічах неоднаразово наголошувалось, що здобувачі саме цієї ОП є найбільш активними у громадському, культурному та волонтерському житті ЗВО. Зміст низки дисциплін, зокрема ОК "Основи антропології", "Вступ до спеціальності", спрямований на розвиток критичного мислення, чутливості до соціальних відмінностей, а також глибокого розуміння суспільних процесів. Діяльність студентів у межах академічної мобільності, волонтерських проєктів, участі у відкритих лекціях та круглих столах також сприяє розширенню соціального досвіду та практичному засвоєнню соціальних ролей. Таким чином, освітня програма створює середовище, що сприяє не лише академічному, а й соціальному зростанню здобувачів вищої освіти.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг окремих освітніх компонентів освітньої програми 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032, та Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Загальний обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, з яких: 180 кредитів припадає на обов'язкові освітні компоненти; 60 кредитів – на вибіркові компоненти. Кожна навчальна дисципліна передбачає обсяг від 3 до 6 кредитів ЄКТС, що відповідає рекомендованому нормативному діапазону. Практики (археологічна, етнографічна, архівна, музейна) та кваліфікаційна робота оцінюються у 3–6 кредитів кожна, що адекватно відображає реальне навчальне навантаження та обсяг набутих компетентностей. Обсяг кредитів забезпечує можливість досягнення всіх заявлених програмних результатів навчання, які охоплюють фундаментальні історичні знання, професійні навички джерелознавчого аналізу, польової і архівної роботи, навички критичного мислення, інтерпретації історичних процесів у міждисциплінарному контексті. Розподіл кредитів враховує фактичне навантаження здобувачів, включаючи час на самостійну роботу, підготовку до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, участь у практиках і підготовку кваліфікаційної роботи. Таким чином, обсяг кожного освітнього компоненту є обґрунтованим, логічно виправданим і відповідає Стандартам вищої освіти.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура освітньої програми 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника забезпечує її чітку практикоорієнтованість, що відповідає сучасним вимогам до фахової підготовки істориків та археологів. Практикоорієнтованість програми реалізується через зміст освітніх компонентів, які безпосередньо пов'язані з формуванням прикладних навичок аналізу історичних джерел, ведення архівної та музейної документації, організації етнографічних досліджень, участі в польових експедиціях та проєктній роботі. У програмі передбачено чотири види практик: археологічна, етнографічна, архівна та музейна, які проходять у співпраці з фаховими установами, архівами, музеями, дослідницькими інститутами. Це дозволяє здобувачам безпосередньо застосовувати набуті теоретичні знання в умовах реального професійного середовища. Також дисципліни вибіркового блоку дозволяють орієнтувати освітню траєкторію здобувачів на подальшу професійну спеціалізацію у сферах архівознавства, охорони культурної спадщини, культурної дипломатії, історичної публіцистики. Окремі курси мають виражений прикладний характер,

зокрема: ОК «Інформаційні технології в історичній науці», ОК «Музеєзнавство», ОК «Етнографія», ВК «Методика етнографічного дослідження» <https://surl.li/jocqmb> ВК «Повсякденне життя населення України XX – по. XXI ст.» <https://surl.li/dwunol> тощо, що передбачають підготовку проєктних завдань, дослідницьких есе, практичну взаємодію з історичними джерелами та цифровими архівами.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Освітня програма «Історія та археологія» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, що спрямовані на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року № 70/1 та визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. Зокрема, у змісті освітніх компонентів (ОК1, ОК2, ОК4, ОК12 та ін.) акцент зроблено на формування відповідального ставлення до навколишнього середовища, гендерної рівності, культурної спадщини, прав людини, соціальної справедливості та історичної пам'яті. Програма сприяє формуванню світоглядних і соціальних компетентностей, що корелюються з Цілями сталого розвитку: ЦСР 4 (якісна освіта), ЦСР 5 (гендерна рівність), ЦСР 8 (гідна праця та економічне зростання), ЦСР 12 (відповідальне споживання), ЦСР 13 (подолання наслідків змін клімату) та ЦСР 16 (мир, справедливість і сильні інституції). Освітня програма орієнтована на виховання фахівців, здатних діяти в умовах сучасних викликів, працювати з громадами, забезпечувати інтелектуальний і культурний розвиток суспільства, а також сприяти сталому розвитку як на локальному, так і на глобальному рівнях. ЕГ пропонує демонструвати зв'язок між ПРН, компонентами та ЦСР через інтегровану таблицю. Впровадження інтегрованої таблиці, що поєднує ПРН, освітні компоненти та ЦСР, забезпечить не лише прозорість і структурованість інтеграції принципів сталого розвитку, а й сприятиме комплексному аналізу відповідності програми стратегічним орієнтирам. Такий формат стане зручним інструментом для внутрішньої аналітики, зовнішнього оцінювання та підвищить інформативність програми для стейкхолдерів, зокрема роботодавців, здобувачів вищої освіти і органів акредитації.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма «Історія та археологія» бакалаврського рівня повною мірою відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032. Програмні результати навчання, зміст освітніх компонентів, структура програми й обсяг кредитів чітко узгоджені з вимогами ЄКТС. Програма демонструє логічну послідовність компонентів, забезпечує формування як загальних, так і фахових компетентностей, враховує тенденції розвитку науки, запити ринку праці та регіональний контекст. Значну увагу приділено реалізації принципів академічної доброчесності, формуванню soft skills, можливостям для індивідуалізації освітньої траєкторії, а також розвитку громадянських і соціально відповідальних компетентностей. Програма спрямована на досягнення цілей сталого розвитку до 2030 року, що задекларовано в самооцінюванні та підтверджено змістом освітніх компонентів. Структура та зміст освітньої програми відповідають вимогам стандарту вищої освіти, забезпечують досягнення цілей програми та програмних результатів навчання, сприяють формуванню загальних, фахових і міждисциплінарних компетентностей, відповідають місії та стратегії розвитку ЗВО. Розширений каталог вибірових компонентів, що дозволяє гнучко формувати індивідуальні траєкторії.

Недоліки

У відомостях про самооцінювання немає опису наскрізної інтеграції ЦСР у всі освітні компоненти, зосереджено увагу лише на окремих. В окремих випадках бракує кількісної верифікації (індикаторів оцінювання) ефективності реалізації компетентнісного підходу (наприклад, щодо соціальних навичок). У матеріалах самооцінювання відсутній чіткий опис механізму оновлення вибірових компонентів програми на основі результатів опитувань здобувачів, випускників, роботодавців та аналізу змін на ринку праці. Така процедура є важливою для забезпечення актуальності й адаптивності змісту програми до потреб фахового середовища. Рекомендується розробити й включити до ОП алгоритм періодичного перегляду вибіркової частини на підставі зазначених джерел інформації.

Рекомендації

Посилити інтеграцію Цілей сталого розвитку ООН у зміст більшої кількості обов'язкових і вибірових компонентів, із фокусом на міждисциплінарні підходи. Описати механізм оновлення змісту вибірових компонентів на підставі моніторингу результатів працевлаштування випускників, запитів ринку праці та результатів опитувань здобувачів. Розробити інструменти внутрішньої оцінки сформованості компетентностей (зокрема soft skills) та залучити зовнішніх стейкхолдерів до такого оцінювання. ЕГ рекомендує під час наступного оновлення програми включити загальну компетентність «ЗК11» щодо антикорупційної поведінки, передбачену оновленим Стандартом (наказ МОН

№842 від 13.06.2024 р.). ЕГ рекомендує оформити зв'язок між ПРН, освітніми компонентами та ЦСР у вигляді інтегрованої таблиці. Це підвищить прозорість структури програми, спростить її оцінювання та зробить зміст більш зрозумілим для стейкхолдерів. Рекомендується формалізувати механізм оновлення вибіркового компонентів ОП на основі аналізу ринку праці та результатів опитувань стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Історія та археологія» укладені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти, затвердженого наказом МОН України. Вони є чіткими, прозорими, не містять дискримінаційних положень і оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти за посиланням: <https://admission.pnu.edu.ua/pravylo-pryjomu/>. Правила прийому враховують особливості освітньої програми, визначають чіткі умови вступу як на бюджетну, так і на контрактну форму навчання. У межах 2020–2024 років правила включали обов'язкове тестування або складання національного мультипредметного тесту, мотиваційний лист, а також спеціальні умови вступу для окремих категорій вступників відповідно до чинного законодавства (ВПО тощо). Інформація щодо обсягів набору, умов зарахування, спеціальних квот і можливостей участі в конкурсному відборі наведена у відкритому доступі й регулярно оновлюється відповідно до вимог нормативно-правових актів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Історія та археологія» відповідають чинному Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти, затвердженому Міністерством освіти і науки України, та враховують специфіку підготовки фахівців за спеціальністю 032 Історія та археологія. Вони є складовою частиною нормативної бази закладу вищої освіти і розміщені у відкритому доступі на офіційному вебсайті університету. Особливості програми враховано у таких аспектах: вступ передбачає складання Національного мультипредметного тесту з предметів, релевантних до гуманітарного профілю (історія України, українська мова, математика), що на пряму корелює зі змістом освітньої програми; передбачена можливість подачі мотиваційного листа, який дозволяє оцінити зацікавленість вступника саме в історичному профілі навчання; для окремих категорій вступників застосовуються пільги та квоти (КВОТА 1, КВОТА 2), що відображено в розділі VIII Правил прийому; окремі вступники мають право проходити співбесіди замість НМТ за умов, визначених Порядком прийому; передбачено врахування конкурсної бала з профільних дисциплін, зокрема історії України, що є базовим для обраної спеціальності; вступна кампанія адаптована до вимог воєнного стану та змін у процедурі вступу у 2022–2024 роках, що засвідчує гнучкість і відповідність реаліям. Зміст правил прийому розкриває вимоги до вступників саме на цю програму, враховуючи не лише освітню, а й соціокультурну специфіку підготовки історика <https://surl.li/fyfossd> Таким чином, правила є не лише формально адаптованими до загального законодавства, а й змістовно орієнтованими на підготовку фахівців у галузі гуманітарних наук.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Заклад вищої освіти здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах, у межах реалізації освітньої програми «Історія та археологія», відповідно до чітко визначених процедур, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам. Механізми та умови такого визнання регламентуються низкою внутрішніх нормативних документів, зокрема: Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<https://cutt.ly/re4o73EE>), Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком (<https://surl.li/ewuvdc>), Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (<https://surl.li/pqjgjf>), Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://surl.li/xnlcrc>), а також Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці (<https://surl.li/ydvuay>). Зазначені документи розміщені у відкритому доступі на сторінках Навчально-методичного відділу (<https://nmv.pnu.edu.ua/>) та Електронного фонду локальних нормативно-правових документів (<https://efund.pnu.edu.ua/>), що забезпечує

доступність правил для усіх учасників освітнього процесу. Процедура передбачає подання заяви здобувачем, подальшу ідентифікацію та оцінювання задекларованих результатів навчання, розгляд предметною комісією, оформлення контрольного листа про визнання або відмову, а також можливість здобувача відмовитися від визнання оцінки і пройти повторне навчання або атестацію. Упродовж реалізації освітньої програми «Історія та археологія» випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти або в рамках академічної мобільності, не зафіксовано, однак усі необхідні нормативні засади та організаційні процедури створені і готові до застосування. Університет дотримується визначених процедур, здійснює належне документування рішень і забезпечує прозорість процесу.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Заклад вищої освіти здійснює визнання результатів навчання, здобутих здобувачами шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у межах реалізації освітньої програми «Історія та археологія» відповідно до чітких і прозорих процедур, що не суперечать чинному законодавству України. Відповідний механізм регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в ПНУ імені Василя Стефаника (<https://surl.li/hpprew>), а також Положенням про академічну мобільність (<https://surl.li/xnlcrc>). Зміст цих документів знаходиться у відкритому доступі на офіційних інформаційних ресурсах університету, зокрема на сторінці Навчально-методичного відділу (<https://nmv.pnu.edu.ua/>) та в Електронному фонді локальних нормативно-правових документів (<https://efund.pnu.edu.ua/>), що забезпечує рівний доступ до інформації для всіх учасників освітнього процесу. Процедура передбачає подання заяви здобувачем, ідентифікацію задекларованих у письмовій формі результатів навчання, оцінювання відповідності результатів освітнім компонентам програми, а також прийняття рішення експертною комісією, до складу якої входять завідувач кафедри, гарант освітньої програми та викладач відповідної або спорідненої дисципліни. За умови часткового охоплення програмних результатів допускається проведення додаткової переатестації. Станом на момент подання звіту в межах освітньої програми «Історія та археологія» випадків офіційного визнання результатів неформальної або інформальної освіти не зафіксовано. Водночас університет має повну організаційно-правову готовність до реалізації такої процедури у разі відповідних звернень. Усі кроки процедури документуються згідно з вимогами внутрішніх положень та чинного законодавства.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма «Історія та археологія» бакалаврського рівня забезпечує відкритий та справедливий доступ до навчання відповідно до чинного законодавства України. Правила прийому на програму є чіткими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО та враховують особливості освітньої програми. Вони адаптовані до змін, пов'язаних із проведенням національного мультипредметного тесту, подачею мотиваційних листів, спеціальними умовами вступу для окремих категорій осіб. Заклад вищої освіти має визначені та оприлюднені механізми визнання програмних результатів навчання і кваліфікацій, здобутих в інших освітніх програмах, у тому числі під час академічної мобільності, а також результатів, отриманих шляхом неформальної та інформальної освіти. Процедури регламентуються відповідними положеннями, які знаходяться у відкритому доступі на офіційних ресурсах університету. Документальне супроводження процесу визнання відповідає вимогам законодавства. Незважаючи на відсутність зафіксованих випадків практичного застосування процедур визнання результатів навчання, заклад має належну нормативну базу і організаційну готовність до їх реалізації. Заклад вищої освіти забезпечує прозорі, законодавчо врегульовані та доступні для всіх учасників освітнього процесу умови доступу до освітньої програми, а також має нормативно обґрунтовані та процедурно прописані механізми визнання результатів навчання, здобутих на інших програмах або в результаті неформальної освіти. Наявність публічно доступних внутрішніх нормативних документів, що регламентують порядок визнання результатів навчання, зокрема за академічною мобільністю, неформальною та інформальною освітою. Формалізована та прозора процедура розгляду таких звернень із визначенням складу комісій, алгоритмів оцінювання та документального оформлення. Гнучкість правил прийому до особливостей воєнного стану та специфіки гуманітарного профілю.

Недоліки

Експертною групою недоліків за цим критерієм не зафіксовано.

Рекомендації

Забезпечити запровадження моніторингу ефективності та результативності процедур визнання результатів навчання. У разі появи відповідних звернень задокументувати приклади реалізації механізмів академічної мобільності та визнання неформального навчання для наступного представлення в звітних матеріалах.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес в університеті регулюється Положенням про організацію освітнього процесу, розробленим відповідно до чинного законодавства (<https://surl.li/tfcga>). Мовою навчання є державна. Викладання окремих дисциплін англійською передбачено Стратегією багатомовної освіти на 2023–2028 рр. (<https://surl.li/tfcgp>), яка також підтримує положення про заборону джерел країни-агресора. Аналіз силабусів і розмова зі здобувачами засвідчили відсутність російських джерел у навчальних матеріалах (<https://surl.li/tfcgr>). Цифрове управління освітнім процесом забезпечується електронним журналом (<https://surl.li/tfcgu>), електронною відомістю (<https://surl.li/tfcgy>), а з 2024–2025 н.р. АСУ «Деканат», ефективність якої продемонстровано гарантом ОП. На програмі реалізується очна форма здобуття освіти з можливістю дистанційної та змішаної, з використанням d-learn. Принципи академічної свободи, закріплені в Статуті, надають викладачам право обирати методи та засоби навчання з урахуванням потреб студентів. Лекції переважно проводяться у пояснювально-ілюстративному та проблемному форматах, семінари, у вигляді дискусій та кейс-методів. В 90% дисциплін основною формою є індивідуальна робота. Завдання мають практичну спрямованість: дослідження пальцевих відбитків («Основи антропології») <https://surl.li/tfcgw>, підготовка археологічних карт («Археологія») <https://surl.li/tfcgx>, аналітична записка з геополітики («Історія Західної Європи і Америки XV–XVIII ст.») <https://surl.li/cbxbll>. Такі завдання сприяють розвитку дослідницьких навиків та аналітичного мислення. Здобувачі мають змогу щосеместрово проходити анонімне опитування про якість викладання у системі d-learn, діє електронна форма зворотного зв'язку. Щорічні опитування показують, що середній рівень задоволеності методами навчання перевищує 4 з 5 балів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Загальні вимоги до оприлюднення інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК містяться в „Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника” та в „Положенні про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника” (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/06/polozhennija-pro-OP_16.06.2022.pdf). Основною платформою інформування здобувачів вищої освіти про ОП є веб-сайти факультету історії, політології і міжнародних відносин та кафедр. Під лінками „Акредитація”, „Навчально-методична робота”, „Студентам” у загальному доступі містяться ОП, навчальні плани, графік навчального процесу, розклад занять, силабуси навчальних дисциплін, тематика курсових робіт, навчально-методичні видання. Інформація щодо цілей змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання для окремих ОК зазначена в їхніх силабусах. Здобувачі вищої освіти можуть самостійно та заздалегідь знайомитися з ними. Так, на зустрічі із здобувачами вищої освіти ЕГ з'ясувала, що така практика є поширеною (дехто робив це ще будучи вступником), але один студент не цікавився інформацією про майбутні дисципліни. Тож слушною виглядає практика університету, коли перед початком навчання за ОП гарант проводить зустріч із здобувачами, знайомлячи їх з ОП, особливостями навчального процесу та джерелами інформування. На початку кожного курсу викладач інформує слухачів про цілі, зміст та очікувані результати ОК, озвучує тематику лекцій, практичних занять та самостійної роботи, наводить рекомендовану літературу, повідомляє про форми і методи контролю, відкриває доступ до матеріалів курсу в Системі дистанційного навчання (d-learn) (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>). У цій же системі здобувачі можуть пройти опитування щодо якості викладання дисципліни, включно з доступністю і зрозумілістю інформації про неї, чи надіслати свої пропозиції через електронну систему „Зворотній зв'язок” (<https://pnu.edu.ua/zvrotnyj-zviazok/>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Одним із принципів освітнього процесу Прикарпатського національного університету є поєднання освітньої та наукової діяльності. Це реалізується в ОК ОП через проблемний виклад лекцій, роботу з джерелами, пошукові

завдання на практиках, написання курсових і кваліфікаційних робіт. Підсумкова атестація у формі захисту дипломної роботи сприяє формуванню дослідницької компетентності (<https://surl.li/71798>). Тематика студентських робіт охоплює Карпатський регіон і дослідницькі напрями НПП (<https://surl.li/96061>). Під час виробничих практик, зокрема в Державному архіві Івано-Франківської області та Івано-Франківському краєзнавчому музеї, здобувачі набувають первинних дослідницьких навичок. За відгуками випускників, саме досвід архівної та музейної практик виявився найбільш корисним для їхньої професійної реалізації. Практики регламентуються внутрішнім положенням (<https://surl.li/35645>). Здобувачі отримують підтримку в науковій діяльності з боку Центру медієвістичних студій (<https://surl.li/55695>), беруть участь у конференціях, гуртках, конкурсах, мають публікації у студентських виданнях. Деякі студенти вже реалізують себе у професійній науковій сфері, маючи публікації спільно з викладачами та виступи на всеукраїнських конференціях. За інформацією Наукової бібліотеки, здобувачі мають доступ до понад 20 міжнародних наукових баз, включно з Scholar.google, ScienceDirect, eBooks від Elsevier. Також завдяки угоді з компанією „Архівні інформаційні системи” студенти й викладачі безкоштовно користуються ресурсом LIBRARIA. Освітній процес інтегрує результати участі НПП у національних та міжнародних грантових проектах.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Перегляд та оцінювання змісту ОК ОП відбувається згідно „Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника”, „Положення про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника” та „Процедури затвердження, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм”. Оновлення змісту ОК пов'язане з процесом внутрішнього моніторингу якості вищої освіти в університеті шляхом щорічного опитування стейкхолдерів та передавання узагальнених результатів робочій групі з розроблення (перегляду) ОП. Ініціаторами можуть також виступати безпосередньо викладачі і працевластці, надсилаючи пропозиції до робочої групи, а також студенти з допомогою електронної системи „Зворотній зв'язок”. Зміни обговорюються на кафедрі, після чого вносяться автором і затверджується оновлена версія силабуса ОК. Дієвість процедури засвідчують протоколи кафедри історії Центральної та Східної Європи (№ 6 від 10.01.2023, № 9 від 16.03.2023, № 10 від 23.03.2023, № 12 від 03.05.2023). Важливою передумовою врахування новітніх напрямків історичної науки та сучасних освітніх тенденцій при перегляді ОК ОП стала активна дослідницька діяльність викладачів та регулярне підвищення власної кваліфікації. Так, Вітенко М.Д. врахував знання, отримані внаслідок прослуховування курсів з основ інформаційної безпеки та ШІ для оновлення курсу „Інформаційні технології в професійній сфері”, Стефанюк Г.В. оновила зміст ОК „Теорія і методика наукових досліджень” за результатами проходження джерелознавчих курсів на платформі Clarivate, Комар В.Л. вніс зміни до ОК „Історія зарубіжних слов'ян (XV–XVIII ст.) та „Джерелознавство та історіографія” за результатами участі в проектах ERASMUS+, Костючок – до ОК „Основи антропології” завдяки участі у „Collegium Carpathicum”, Боян-Гладка С.П. – до ОК „Історія стародавніх цивілізацій” за результатами стажування на базі Університету Collegium Civitas від ELPD.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Університет у своїй діяльності дотримується „Стратегії інтернаціоналізації”, яка є складовою частиною „Стратегії розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника на 2020–2027 рр.”, та „Стратегії багатомовної освіти університету на 2023–2028 рр.” У відповідності до окреслених пріоритетів зміцнення позицій та конкурентоспроможності ВНЗ у світовому освітньому та науковому просторі, укладено 90 угод про співпрацю з іноземними навчальними і науковими закладами. Через сайт Наукової бібліотеки університету здобувачам і НПП забезпечено безкоштовний доступ до 20 міжнародних повнотекстових і пошукових баз даних, зокрема Scholar.google, ScienceDirect, eBooks від Elsevier. Відділ міжнародних зв'язків регулярно інформує академічну спільноту університету та студентів про міжнародні конкурси, гранти та стипендії, надає консультативну та організаційну допомогу у відрядженні працівників та здобувачів освіти за кордон. Нещодавно в університеті створено Відділ управління проектами, який допомагає в підготовці, поданні та реалізації проектів, у тому числі міжнародних. Серед досягнень викладачів ОП в реалізації стратегії інтернаціоналізації – участь Комара В.Л. в проектах ERASMUS+, Костючка П.Л. у „Collegium Carpathicum”, стажування Боян-Гладкої С.П. на базі Університету Collegium Civitas від ELPD, отримання міжнародних грантів Кочкіним І.Т. (Grant Narodowego Centrum Nauki) та Дрогобицькою О.Я. (Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego), переклад книги Кугутяка М.В. хорватською мовою. Окремі здобувачі вищої освіти стали учасниками програми ERASMUS+. У 2022 р. в рамках ОП було укладено угоду про подвійний диплом з Поморським університетом у м. Слупську. З цього часу подвійний диплом отримали 24 студенти.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Навчання і викладання на ОП відбувається із застосуванням методів і технологій, які сприяють заявленій в ОП меті та програмним результатам навчання, інформація про ОК надається своєчасно і в доступній формі, забезпечується поєднання навчання і досліджень, оновлення силабусів ОК на основі врахування професійних здобутків викладачів, НПП та здобувачі вищої освіти активно проявляють себе в міжнародній академічній співпраці. Позитивними практиками є запровадження електронної системи „Зворотній зв'язок”, наповнення навчально-методичними матеріалами і використання власної платформи дистанційного навчання d-learn, угода про подвійний диплом із Поморським університетом у Слупську (Республіка Польща).

Недоліки

Під час аналізу та обговорення експертною групою недоліків за цим критерієм не встановлено.

Рекомендації

Посилити публічну доступність усього комплексу навчально-методичних матеріалів шляхом їх централізованого розміщення в єдиному каталозі освітньої програми на сайті факультету або програми під лінком “Освітня програма”, а не “Акредитація” як є зараз. Сприяти ширшому використанню інтерактивних форм навчання та цифрових технологій в освітньому процесі, зокрема розширити використання LMS-системи d-learn.pnu.edu.ua як повноцінної платформи навчання, а не лише допоміжного ресурсу.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Під час проведення акредитації, ЕГ мала змогу пересвідчитись що система контрольних заходів на ОП є чіткою та зрозумілою. Трьома основними нормативними документами, що регламентують форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти в ПНУ ім.Василя Стефаника є “Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті ім.В.Стефаника” 2024 рік (<https://surl.li/prwzwq>), “Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім.В.Стефаника” 2023 рік (<https://surl.li/plapij>) та “Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім.В.Стефаника” 2023 рік (<https://surl.li/vrkqmx>). Форми та критерії оцінювання навчальних досягнень зазначені у відповідних робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі освіти підтвердили, що інформація про проміжний та підсумковий контроль доводиться до них на першому занятті з дисципліни та, повторно, напередодні проведення самого контролю. Також вони були обізнані з тим, що ця інформація відображена в силабусах, що надсилаються їм викладачами, а також розміщені на платформі дистанційного навчання ПНУ ім. Василя Стефаника “DLearn” та на офіційних сторінках кафедр на сайті ЗВО (<https://surl.li/moswjy>). Здобувачі освіти даної ОП повідомили, що в разі виникнення будь яких запитань вони можуть уточнити потрібну інформацію у самих викладачів, а в разі непогодження з оцінкою мають право на перескладання. Семестрові рейтинги студентів є прозорими та розміщуються у вільному доступі на сайті факультету в межах якого виконується ОП (<https://ipmv.pnu.edu.ua/rejtynh/>). Питання з формулюванням “Викладач аргументовано і об'єктивно оцінює знання студентів” розміщено в опитуваннях, що їх анонімно проходять здобувачі по завершенню вивчення кожної дисципліни. ЕГ мала змогу, на додатковий запит, ознайомитись з результатами шести з них. Середній бал оцінювання за даним питанням складає 4,6 з 5, що є доволі хорошим показником. Водночас помітними є й деякі критичні зауваження студентів. Зокрема в одному з них йдеться, що набір балів при комп'ютерному тестуванні є помилковим (правильна відповідь зараховується, як не правильна), а в іншому, що викладач запропонував тести за темою яка ще не була вивчена. Водночас, це є поодинокі та суб'єктивні зауваження, що не співпадають зі словами здобувачів даної ОП під час зустрічі з ЕГ. Також фіксація подібних зауважень та їх надсилання на додатковий запит, свідчать про довіру студентів до анонімності проведення опитування, а, отже, його опосередковану дієвість для збору відгуків про рівень викладання окремих дисциплін.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

За чинним “Стандартом вищої освіти першого бакалаврського рівня спеціальності 032 “Історія та археологія” атестація здобувачів вищої освіти відбувається у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи, або атестаційного іспиту. Формою атестації за даною ОП є публічний захист кваліфікаційної роботи. Єдиний державний кваліфікаційний іспит на ОП не застосовується. За відомостями самооцінювання та за результатами зустрічі з фокус-групою викладачів, члени ЕГ дізнались, що здобувач освіти допускається до захисту після перевірки роботи науковим керівником, а також її перевірки на плагіат. При цьому для мінімізації використання ШІ під час підготовки роботи використовується поетапна перевірка роботи викладачами: протягом навчального року здобувач віддає на перевірку окремі розділи майбутньої роботи. На сайті кафедри в розділі “Навчально-методична робота” та у вільному доступі розміщена робота однієї з викладачок даної ОП Стефанюк Г.В. “Методичні рекомендації для виконання дипломної роботи за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти студентами спеціальності 032 «Історія та археологія»” 2024 року, а також “Методичні рекомендації до написання та захисту дипломної роботи за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти” (<https://kis.pnu.edu.ua/sample-page/>), що можуть бути допоміжними під час підготовки здобувачами власних бакалаврських робіт. Також з корисними матеріалами студенти можуть ознайомитись й в розділі “Силабуси” (<https://surl.li/pdpwth>). В ПНУ ім. В.Стефаника наявний інституційний репозитарій: <http://lib.pu.if.ua:8080/> Викладачам та студентам рекомендується самоархівувати власні праці. Для цього на зазначеній сторінці знаходяться: алгоритм реєстрації користувача, методичні рекомендації та контактний емейл для звернень в разі виникнення проблем. Посилання на кваліфікаційні роботи здобувачів освіти ОП, що акредитується розміщені на відповідній вкладці офіційної сторінки ЗВО (<https://surl.li/cc/wjhela>). Водночас ЕГ, шляхом натискання на покликання, помітила, що всі роботи здобувачів даної ОП знаходяться на гугл-диску, а стороння зацікавлена особа не може просто зайти на зазначений сайт і ознайомитись із працею, адже потребує на це дозвіл власника відповідної теки. Це в деякому суперечить логіці репозитарія - забезпечення постійного безкоштовного доступу до матеріалів наукового, навчального та методичного характеру.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За “Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті ім.В.Стефаника” 2024 рік (<https://surl.li/prwzwq>),” повторне складання підсумково контролю з дисципліни допускається не більше двох разів. Перший раз - викладачеві, другий раз - комісії, що створюється керівником навчального структурного підрозділу. При цьому друга Perezдача відбувається виключно в форматі комп'ютерного тестування. Останнє, за словами гаранта ОП, активно використовується й під час підсумкового контролю. Комп'ютерне тестування має перевагу у вигляді мінімізації суб'єктивності зі сторони викладача, адже він присутній лише в аудиторії в якій воно відбувається для контролю над ймовірним списуванням, але не бере участі в безпосередній оцінці підсумкової роботи. Проте має й суттєві недоліки - відсутність простору для відкритих запитань. Під час зустрічі з фокус-групою викладачів ЕГ дізналась, що під час поточного та модульного контролю вони намагаються давати максимально творчі завдання для того, щоб уникнути можливості скористатись ШІ. Наприклад йшлося про короткі есе за темою досліджень, де здобувачі мають стисло і структуровано відобразити свої знання, або ж опис історії родинної речі, запису історії власної родини, проведення етнографічного інтерв'ю (із зазначенням дати та прізвища того хто записує на початку аудіозапису), тощо, що обмежує можливість використання ШІ тематично. Фінальний бал складається з двох частин: 50 балів з дисципліни можна набрати протягом навчального семестру і ще 50 балів під час підсумкового контролю. Поточну суму своїх балів студенти можуть переглядати в електронному академічному журналі. Його наявність та ефективність використання була засвідчена ЕГ під час резервної зустрічі. На ній, за допомогою демонстрації екрану, було продемонстровано принцип його роботи. При цьому викладач володіє інформацією про бали усієї групи, але кожен окремий здобувач бачить лише свою успішність. Під час зустрічі з різними фокус-групами ЕГ стало відомо, що в кінці 2022 року через відключення світла та за проханням студентів, наказом ректора було прийнято рішення про зарахування усієї зимової сесії автоматом. Таким чином, бали набрані за семестр були подвоєнні і виставлені як підсумкова оцінка. Кожен здобувач, мав право в індивідуальному порядку не погодитись з автоматично порахованим підсумковим балом та все ж таки скласти іспит для його підвищення. Під час проведення акредитаційного візиту, ЕГ мала змогу переконатись, що здобувачі ознайомлені з можливістю та механізмами перескладання. А представники студентського самоврядування повідомили, що в разі виникнення такої необхідності вони допомагають здобувачам в питаннях перескладання, ознайомлюючи їх з процедурами та алгоритмами дій для цього.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Нормативну базу з питань дотримання академічної доброчесності ПНУ ім. Василя Стефаника становлять наступні документи: “Положення про запобігання академічному плагіату”, “Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника”, “Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти”, “Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності”. Всі вони розміщені в публічному доступі на сайті ЗВО (<https://surl.li/dhuafn>) Там же розміщені інші корисні посилання з тематики академічної доброчесності. Донедавна в ПНУ ім.В.Стефаника технічним рішенням для перевірки робіт на плагіат було використання програми Unicheck, наразі її замінила інша - Strike plagiarism. Директор наукової бібліотеки Університету повідомив ЕГ, що особливої різниці в результатах перевірки цими програмами не помітно. Перевірка кваліфікаційних робіт на унікальність та відсоток запозичень є безкоштовною, платними є лише додаткові спроби: в разі, якщо перша перевірка виявила перевищення допустимих відсотків запозичення, або ж в разі, якщо здобувач виявляє бажання провести додаткову, перед офіційною. За словами викладачів, допустима межа запозичень в роботі - 25%. Під час зустрічі з ЕГ викладачі розповіли, що для боротьби з використанням ШІ при написанні кваліфікаційних та поточних робіт вони намагаються давати для виконання здобувачами творчі завдання, а також практикують поетапну перевірку. При цьому остаточний текст кваліфікаційної роботи подається до перевірки не пізніше 20 днів до процедури публічного захисту. Під час зустрічі з НПП, члени ЕГ дізнались, що в ЗВО діє “Комісія з питань етики та академічної доброчесності” (<https://surl.li/kafnnq>). Представники комісії регулярно проводять вебінари на яких розповідають, зокрема про потребу запобігання плагіату, правила оформлення літератури та посилань. Відбуваються вони переважно восени для магістрів різних ОП в межах ЗВО, а навесні для бакалаврів. Про подібні тренінги і воркшопи повідомила й представниця Студентського сенату. В університеті діє “Гаряча лінія з ректором” та “Телефон довіри” (<https://pnu.edu.ua/test-2/>) на які можна звернутись в разі виявлення факту порушення академічної доброчесності. Здобувачі освіти під час зустрічі з ЕГ проявили високий рівень обізнаності з можливістю подавати скарги на порушення академічної доброчесності, як анонімно так й до відповідальних в ЗВО осіб. Здобувачі під час зустрічі з ЕГ підтвердили, що під час вступу підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. А також мають відповідний тематичний блок під час вивчення предмету “Вступ до спеціальності” (<https://surl.li/wezefi>). Останнє було однією з рекомендацій ЕГ під час акредитації в 2020 році

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ПНУ ім. В.Стефаника сформована вся необхідна нормативна база та дієві механізми попередження і розв'язання конфліктних ситуацій. Теж саме стосується інструментів запобігання та належної реакції в разі порушення академічної доброчесності. Здобувачі за даною ОП добре ознайомлені з критеріями оцінювання знань та процедурою перевірки наукових робіт на плагіат. Для уникнення суб'єктивізму під час проведення заміру знань, а також у разі перескладань використовується комп'ютерне тестування. На даній ОП не було зафіксовано випадку конфлікту інтересів та академічної недоброчесності. Питання академічної доброчесності відображено в предметі “Вступ до спеціальності”, що було рекомендовано попередньою ЕГ в 2020 році.

Недоліки

За інформацією отриманою від гаранта, під час проведення підсумкового контролю використовується тестування за допомогою спеціального комп'ютерного забезпечення. ЕГ рекомендує в разі використання комп'ютерного тестування як способу перевірки знань здобувачів під час підсумкового контролю з навчальних дисциплін, включати також й можливість відкритих творчих запитань. Це допоможе оцінити не лише знання щодо дат, персоналій та фактів, але й творчого та наукового стилю мислення та написання, що є необхідним для випускників ОП “Історія та археологія”. Важливим це є також зважаючи на те, що на підсумкове оцінювання вноситься 50% можливих балів за дисципліною. На сайті університету наявне посилання на наукові роботи здобувачів ОП, однак фактичний доступ до документів через зовнішній Google-диск обмежений для сторонніх користувачів.

Рекомендації

Рекомендується, у разі застосування комп'ютерного тестування під час підсумкового контролю, передбачати також включення відкритих творчих запитань. Це дозволить повніше оцінити не лише фактологічні знання (дати, події, персоналії), а й рівень аналітичного та наукового мислення, що є особливо важливим для здобувачів ОП «Історія та археологія», з огляду на вагому частку підсумкового оцінювання у структурі підсумкової атестації. Додатково ЕГ рекомендує забезпечити технічний доступ до ознайомлення з науковими роботами здобувачів даної ОП. Адже, попри те, що лінк на них, для ознайомлення, розміщено на офіційному сайті, проте фактично, самі роботи знаходяться на папці гугл-диску, до якого не мають доступу сторонні особи.

Рівень відповідності Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:**1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством**

Кадрове забезпечення ОП здійснюється на підставі "Положення про кадрове забезпечення освітніх програм та освітнього процесу" (<https://surl.li/eaivhu>). В реалізації ОП задіяно 29 науково-педагогічних працівників, з них: 7 (24%) – доктори наук і професори, 21 (72%) кандидати наук, доценти, 1 (4%) – без наукового ступеня. Кваліфікацію та професійний досвід старшого викладача Кочкіна І.Т. засвідчують публікації у наукових виданнях, в тому числі включених до міжнародної наукометричної бази Scopus, участь у міжнародних наукових проектах. Відбір науково-педагогічних працівників для викладання ОК регулює "Порядок розподілу навчальних дисциплін між науково-педагогічними працівниками кафедр університету" (<https://surl.li/kbnwri>). Окрім обов'язкових (пп. 37-38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності), "Порядок" передбачає додаткові умови щодо можливості викладання ОК: наявність принаймні одного методичного посібника з обраної навчальної дисципліни (понад 3 обов'язкових), виданого за останні п'ять років, організаційна робота в закладах освіти на посадах керівника, проходження відповідного науково-педагогічного стажування, зокрема міжнародного, курсів-тренінгів з предметної сфери ОК. Під час зустрічей з адміністрацією, НПП, гарантом та розробниками ОП підтверджено застосування додаткових умов. Аналіз ОП та Відомостей самооцінювання (Таблиця 2) демонструє забезпечення 28 (85%) ОК ОП науково-педагогічними працівниками, відповідність сфери досліджень яких змісту ОК встановлено на підставі публікацій у наукових виданнях, включених до переліку фахових видань України або до міжнародних наукометричних баз (Scopus чи Web of Science Core Collection). Спроможність викладачів забезпечувати ще 5 (15%) ОК (07 "Історія первісного суспільства", 09 "Історія стародавніх цивілізацій", 33 "Інформаційні ресурси в професійній сфері історика", 32 "Теорія і методика наукових досліджень", 13 "Музеєзнавство") засвідчують публікації навчально-методичних матеріалів та сертифікати курсів-тренінгів з предметної сфери ОК на платформах Clarivate, Prometheus. За останні п'ять років у О.Я. Дрогобицької (ОК 07) є 9 методичних посібників і 30 сертифікатів, Л.В. Щербін (ОК 09) – 4 методичні посібники, М.Д. Вітенка (33) – 8 методичних посібників і 13 сертифікатів, Г.В. Стефанюк (ОК 32, 13) – 30 методичних посібників і 12 сертифікатів. Вітенко М.Д. очолює Центр національно-визвольної боротьби імені О.Ю.Карпенка в ПНУ та є лауреатом найвищої наукової відзнаки в Україні – Національної премії України імені Бориса Патона 2024 р. за участь у колективному проекті "Україна Соборна в боротьбі за державну незалежність 1917–1923 рр." (<https://www.president.gov.ua/documents/7802024-52865>)

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедуру конкурсного відбору регулює "Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника", розроблене на підставі Закону України "Про вищу освіту", інших законодавчих та нормативно-правових актів, Статуту університету і введене в дію 21 липня 2023 р. на заміну "Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників Державного вищого навчального закладу "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<https://surl.li/unjhfl>). З метою організації та проведення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП створюється Конкурсна комісія університету, діяльність якої регулює "Положення про конкурсну комісію з питань проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника" (<https://surl.li/nxibiig>). Окреме положення регламентує порядок призначення на посаду декана (<https://surl.li/wzcndp>). Оголошення про проведення конкурсу, термін та умови його проведення публікуються на офіційному вебсайті університету (<https://surl.li/tlggfk>), окремо оприлюднюється Наказ про допуск до участі у конкурсі НПП (<https://surl.li/nnicdi>) Умови та механізм конкурсного відбору, передбачені локальними нормативно-правовими документами, відповідають дотриманню принципів відкритості, рівності прав учасників виборів, таємного та вільного волевиявлення. Загальні вимоги до претендентів (наявність наукового ступеня, вченого звання, стажу науково-педагогічної (наукової) роботи, публікацій з профілю кафедри та навчальних дисциплін з обов'язковим заповненням Відомостей про підтвердження освітньої та/або професійної кваліфікації, досягнення у професійній діяльності щодо освітніх компонентів, на які може претендувати конкурсант) дають можливість забезпечити потрібний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОП, а конкретні зобов'язання, які вносяться у контракт, дозволяють реагувати у разі зниження професіоналізму (наступний трудовий договір у такому разі укладається, як правило, на строк не більше одного року). Під час спілкування з НПП фактів дискримінації чи інших порушень при проведенні конкурсного відбору не виявлено, університет дотримується процедур, визначених локальними нормативно-правовими документами.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців, фахівців-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу за ОП здійснюється відповідно до Статуту університету (<https://surl.li/80795>), внутрішньої системи забезпечення якості (<https://surl.li/12954>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/47824>), Положення про практики (<https://surl.li/65155>), а також на основі укладених договорів із базами практик (<https://surl.li/45024>). Інформація на сайті університету, протоколи кафедри, зустрічі зі студентами та працевлагодотворенцями підтверджують активне залучення професіоналів-практиків до проведення археологічної, архівної, етнографічної та музейної практик. Серед баз практик — Національний заповідник «Давній Галич», Державний архів Івано-Франківської області, Івано-Франківський краєзнавчий музей та інші. Приклади участі роботодавців у практичних заняттях зафіксовано у публікаціях (<https://surl.li/11186>, <https://surl.li/42489>), як і їх участь у позааудиторних заходах (<https://surl.li/98269>). Представники роботодавців регулярно запрошуються на засідання кафедри, де вносять пропозиції щодо вдосконалення освітньої програми: розширення баз практик, збільшення кількості годин за фаховими дисциплінами, зміна логіки послідовності курсів і практик. Такі пропозиції враховуються згідно з Положенням про освітні програми (<https://surl.li/47030>). Оцінка залучення працевлагодотворенців до реалізації ОП здійснюється через зустрічі зі студентами та шляхом опитування відповідно до Положення про моніторинг якості освіти (<https://surl.li/25655>).

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Професійний розвиток НПП регулюють Статут, Колективний договір ПНУ на 2024–2029 роки (<https://surl.li/3615>), стратегія розвитку університету, зокрема «Стратегія багатомовної освіти на 2023–2028 рр.», яка заохочує опанування іноземної мови, проходження онлайн-курсів на платформах Coursera, EdX, участь у міжнародних конференціях, публікації у журналах, що індексуються в Scopus та Web of Science, та викладання дисциплін іноземною мовою (<https://surl.li/85072>). Підвищення кваліфікації відбувається згідно з Положенням про підвищення кваліфікації НПП (<https://surl.li/12857>). Моніторинг потреб розвитку викладачів проводиться через щорічне рейтингування (<https://surl.li/86509>) та процедури оцінювання, з результатами яких знайомлять публічно (<https://surl.li/64713>). Планування розвитку НПП здійснюється під час укладення трудового договору на основі Положення про заміщення посад (<https://surl.li/14346>). Діє система підтримки професійного розвитку: безкоштовні курси англійської, семінари щодо публікацій у Scopus/Web of Science, «Путівник для науковця» (<https://surl.li/86463>), Центри сертифікації мов, інноваційних технологій та управління проектами. Понад 90 міжнародних угод сприяють стажуванням, якими вже скористались п'ятеро викладачів ОП (<https://surl.li/12315>). Результати рейтингування НПП щорічно публікуються на сайті університету (<https://surl.li/59822>), система стимулювання професійного розвитку регламентується локальними документами (<https://surl.li/51183>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Залучення НПП до викладання ОК ОП відбувається із виконанням пп. 37-38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, кваліфікація та професійний досвід викладачів щодо спроможності забезпечити відповідні ОК підтверджується публікаціями у наукових виданнях, включених до переліку фахових видань України або до міжнародних наукометричних баз (Scopus чи Web of Science Core Collection), методичними посібниками та сертифікатами курсів-тренінгів із предметної сфери ОК. Процедури конкурсного відбору є чіткими і об'єктивними, забезпечуючи назагал належний рівень професіоналізму. В університеті розроблено і втілено дієвий механізм сприяння професійному розвитку викладачів. До позитивних практик слід віднести врахування при закріпленні за викладачем дисципліни балу студентського опитування (якщо менше 3,5, дисципліна не може бути закріплена більше, ніж на рік), зазначення у трудовому договорі чітких параметрів наукової діяльності конкретного працівника з можливістю моніторингу їх виконання впродовж дії контракту, створення Відділу управління проектами для допомоги НПП.

Недоліки

Не всі викладачі, що забезпечують освітні компоненти, мають підтверджену публікаційну активність у фахових виданнях, що відповідає предметному полю дисципліни

Рекомендації

ЕГ рекомендує залучати фахівців-практиків до проведення аудиторних занять із зазначенням відповідної інформації в силабусах дисциплін, активніше використовувати механізми мотивації і стимулювання науково-дослідницької і публікаційної діяльності НПП з метою досягнення 100% відповідності кваліфікації викладачів предметному полю ОК, які вони забезпечують в частині публікацій у фахових виданнях.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час проведення акредитаційного візиту члени ЕГ мали змогу переконатися у тому, що матеріально-технічне забезпечення ОП є достатнім та сприяє досягненню визначеної ОП мети ПРН. Проректор з науково-педагогічної роботи та соціально-економічного розвитку повідомив членам ЕГ, що основне оновлення матеріально-технічного забезпечення ЗВО наразі активно відбувається за допомогою грантових проєктів, а для прозорості закупівель проводяться необхідні тендерні процедури. Зокрема нещодавно було закуплене сучасне мультимедійне обладнання. На одній із резервних зустрічей для ЕГ була продемонстрована система дистанційного навчання DLearn (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>), а саме академічний електронний журнал та наповнення сторінок окремих дисциплін. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів ЕГ мала змогу переконатись, що вони ознайомлені та активно використовують зазначену навчальну платформу та доволі високо оцінюють її наповнення. Під час демонстрації матеріально-технічної бази ПНУ, ЕГ мала змогу переконатись, що аудиторії в яких відбувається освітній процес за ОП обладнані необхідним меблюванням, стендами та мультимедійним обладнанням. Наявний комп'ютерний клас. Приміщення університету та гуртожитку покривається мережею Wi-Fi. Наявний кафетерій та спортивні зали. На стінах коридорів знаходяться вогнегасники. Пересування між поверхами будівлі можливе сходами та за допомогою ліфтів. В ПНУ ім.В.Стефаніка існує невеликий археологічний музей, що поповнюється, в тому числі за рахунок знахідок студентів під час археологічних практик, виставка присвячена сучасній російсько-українській війні з артефактами отриманими з передової від студентів та викладачів, що захищають країну. Також в підпорядкуванні ЗВО знаходиться Міжнародний центр зустрічей студентської молоді України та Польщі (МЦЗ) та астрономічна обсерваторія на горі Піп Іван (<https://surli.cc/xilzia>). ПНУ ім.В.Стефаніка має розроблену нормативну базу з організацій навчального процесу у умовах війни (<https://surli.li/dcmhxx>). ЗВО має генератори, що є допоміжними під час відключень світла. Укриття має необхідний косметичний ремонт, обладнане аптечками, вогнегасниками та запасами питної води. Під час демонстрації матеріально-технічного забезпечення для ЕГ не були продемонстровані гуртожитки. Проте, адміністрація заявила, що за потреби всі студенти мають можливість до поселення. Інформація про процедуру поселення до гуртожитку розміщена у вільному доступі на офіційному сайті університету (<https://surli.li/toqasx>). При цьому ЕГ дізналась, що перевага при поселенні віддається студентам з більш віддалених населених пунктів та регіонів. Також після початку повномасштабної війни ПНУ ім.Василя Стефаніка прийняв в своїх стінах релокований ЗВО - Херсонський державний університеті, надавши студентам та викладачам місця в гуртожитку, окремі корпуси (що раніше пустували) та аудиторні кімнати.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Для потреб здобувачів на базі ПНУ існує Наукова бібліотека (<http://lib.pnu.edu.ua/>), що надає доступ до наукометричних баз Web of Science та Scopus, інституційного репозитарію. Також в ній можна замовити необхідну літературу та отримати скановані сторінки видань через запит до Е-бібліотеки. Вся необхідна для навчання інформація, розклад, силабуси, контакти розміщені на спеціальних сторінках офіційного сайту університету. Також належним чином наповненою є система дистанційного навчання D-Learn. Кожен студент має свою адресу корпоративної електронної пошти, має можливість дистанційно замовити довідки для навчання, що є дуже зручним особливо в умовах можливого дистанційного формату навчання. На сайті ПНУ розміщені інструкції та допоміжні матеріали (в т.ч. в форматі YouTube відео): методичні рекомендації для розробників, інструкції з приєднання до курсів, створення та підключення до відеоконференції, проходження тестів: (<https://cee.pnu.edu.ua/instruktsii-2/>) Для зручності спілкування у кожній групі існує свій груповий чат в одній з соціальних мереж. При цьому в університеті, за словами адміністрації, заборонено використання Telegram. Хоча, за словами здобувачів та викладачів, активно використовується Viber, що пояснюється зручністю та доступністю. ЕГ переконалась, що на ОП існує розгалужена база практик: Національний заповідник "Давній Галич", Національний музей народного мистецтва Гуцульщини і Покуття, КПП "Пам'ять", Івано-Франківський краєзнавчий музей тощо. Окрім того, ЗВО тісно співпрацює з громадами. За словами викладачів даної ОП, черговою базою практик стала Коломийська громада, що звернулась з проханням допомогти зафіксувати етнокультурні явища окремих сіл, що знаходяться на межі зникнення, для внесення їх в реєстр культурної спадщини України. Про зацікавленість співпраці потенційних стейкхолдерів стало відомо й під час зустрічі з фокус-групою роботодавців. Для розвитку своїх наукових здібностей здобувачі ОП можуть долучитись до одного з гуртків, що діють на базі ОП. До прикладу до гуртку "Берегиня" (<https://surli.li/trmkne>), або ж "Джерелознавчі студії" (<https://surli.li/tvtrqe>). Під час зустрічі з ЕГ, його очільниця повідомила, що студенти були настільки зацікавлені в участі в його діяльності, що доводилось

проводити його частіше. І стейкхолдери (архіви та музеї) радо йшли на зустріч та погоджувались приймати студентів для передачі знань та досвіду. На базі ЗВО створені можливості для апробації студентами своїх наукових доробків. Так проводяться різноманітні конференції. Наприклад, Всеукраїнська наукова конференція “Грабовецькі читання” (<https://surl.li/enjvvv>), Всеукраїнська науково-практична конференція “Карпатські етнологічні читання” (<https://pnu.edu.ua/blog/2024/05/15/57676/>) тощо. Функціонує науковий і культурно-просвітницький краєзнавчий часопис “Галичина” (<https://journals.pnu.edu.ua/index.php/istgal>), збірник наукових праць “Галич” (<https://surl.li/gvuhfp>) та збірник “Студентські історичні зошити” (<https://surl.li/hdsddz>).

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

На базі ПНУ ім. Василя Стефаника працює Студентський сенат, Профком, Центр Студентського розвитку, Молодіжний центр “Paragraph” (<https://paragraph.if.ua/>) на базі якого діє коворкінг, відбуваються різноманітні заходи для студентів, плетуться маскувальні сітки, а також надаються послуги кар'єрного та психологічного консультування. Також до послуг здобувачів Центр інноваційних освітніх технологій “PNU-EcoSystem” (https://ciot.pnu.edu.ua/main_purposes/) та проєктно-освітній центр “Агенти змін” (<https://agentyzmin.pnu.edu.ua/>). Представники ЕГ мали змогу побачити й трансляцію з Центру догляду для дітей шкільного віку в якому викладачі та здобувачі освіти мають змогу тимчасово залишати своїх дітей в разі такої потреби. Для ознайомлення студентів з усіма можливостями долучення до активного студентського та наукового життя в ЗВО існує та оновлюється “Студентський путівник” (<https://surl.li/phisgp>). Він містить необхідні лінки та кьюар коди, стислі описи можливостей. Студенти та випускники ОП повідомили, що під час навчання їх активно залучають до різноманітних екскурсій містом, поїздок та екскурсій. Також ЗВО підтримує студентів й в їх долученні до проєктної діяльності. Так за інформацією від однієї з викладачок, студентської командою був виграний грант “Теплого міста” (<https://warm.if.ua/>), що був спрямований на облаштування музейного простору де наразі відбуваються зустрічі з ветеранами, культурні вечора та різноманітні благодійні заходи. Зі звіту самооцінювання та під час зустрічі з фокус-групою здобувачів освіти та представників студентського самоврядування ЕГ дізналась, що в ПНУ ім. Василя Стефаника діє Навчальна лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://cutt.ly/33a9RjK>), представники якої організовують тематичні зустрічі, проводять бесіди з студентством та спеціальні опитування. В ній же студенти мають можливість отримати індивідуальні психологічні консультації. В звіті самооцінювання зазначено, що на базі ЗВО є медпункт, що є структурним підрозділом Міської поліклініки №1. Поліклініка та лікарня, які обслуговують потреби ПНУ ім. В.Стефаника знаходяться територіально поруч до ЗВО. Крім екстрених випадків, там можуть відбуватись консультації, а також планові лікування (в т.ч. надаватись послуги сімейного лікаря) для викладачів та здобувачів. Також в ПНУ ім. В.Стефаника існує практика порад зі студентами, щодо їх зручностей у проведенні навчального процесу. Так кілька здобувачів освіти підтвердили, що студентське самоврядування ініціювало опитування в соціальних мережах щодо питання “о котрій краще починати пари під час переведення годинників”. В результаті якого на рівні ЗВО було зміщено графік навчання, і проведення першої пари перенесли з 8:30 на 9:00.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Керівниця відділу міжнародних зв'язків повідомила ЕГ, що механізмом для інформування здобувачів освіти про можливості міжнародної мобільності є сайт Відділу міжнародних зв'язків (<https://ic.pnu.edu.ua/>) та їх Facebook сторінка. Також в ЗВО працює “Інститут координаторів з міжнародної діяльності”, представники якого знаходяться на різноманітних факультетах та надають інформацію про нові можливості навчання за кордоном. За потреби Відділ надає прямі консультації для викладачів та студентів. Завідувачка Навчальної лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи, що існує на базі ЗВО вже тринадцятий рік, розповіла ЕГ, що всі події, які проводить Лабораторія дублюються в календарі подій університету (<https://pnu.edu.ua/calendar/>) та відображаються на сайті лабораторії. Зокрема на момент проведення акредитації плануються та відбуваються навчальні тренінги з особистісного зростання з третім курсом всіх ОП. Здобувач та представники студентського самоврядування згадували про те, що в їх доступі є спортивні зали ЗВО. Також вони можуть долучитись до різноманітних спортивних змагань: волейбол, футбол, перетягування канату. Одна із здобувачок згадала про проведення спортивних змагань де викладачі змагались проти студентів. На базі ЗВО існує Профком, який за потреби та за заявою здобувачів надає разові допоміжні виплати. Проректор з науково-педагогічної роботи повідомив ЕГ, що ПНУ ім. Василя Стефаника також активно приймає вступників з ТОТ. Їм надається перевага під час поселення в гуртожитку, надаються всі потрібні підтверджувальні документи, відбувається переведення на державну форму навчання в межах вступної кампанії чи за результатами сесій. Декан факультету історії, політології, та міжнародних відносин розповів також, що для вразливих категорій населення надається соціальна стипендія. Профспілковий комітет за можливості передає продукти харчування. Також ЕГ повідомили, що європейські партнерські ЗВО з певною періодичністю надсилали до ПНУ гуманітарну допомогу: предмети гігієни, одяг, продукти харчування, які теж розподілялись для всіх, хто цього потребує. За інформацію відображеною в звіті самооцінювання, здобувачі ПНУ мають можливість отримати недержавні стипендії від фонду Лозинських, фонду Інституту Східно-Європейських досліджень, фонду “Повір у себе”. Для визначення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти в сфері організаційної, інформаційної, консультативної, соціальної підтримки та якості викладання окремих предметів в ЗВО проводяться регулярні опитувань. За їх проведення відповідає Центр дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності

(<https://ceeq.pnu.edu.ua/>). Запрошення до проходження опитування публікується на офіційному сайті університету (<https://surl.li/fkqsda>). Також про можливість його проходження нагадують представники студентського самоврядування та старости навчальних груп.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Нормативна база ПНУ ім.Василя Стефаника містить низку положень, що стосуються порядку отримання вищої освіти особами з особливими освітніми потребами. Так особи з інвалідністю та матері дітей віком до одного року мають право на навчання за індивідуальним графіком, що унормоване “Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком” (<https://surl.cc/hjolhd>). У «Правилах прийому до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» передбачені спеціальні умови участі в конкурсному відборі для вступників з особливими освітніми потребами (<https://admission.pnu.edu.ua/pravylyarujomu/>). Також в ПНУ ім.Василя Стефаника прописаний “Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення” (<https://surl.lu/jytrhv>). Крім того, розроблений план адаптації приміщень для забезпечення доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп відповідно до державних будівельних норм. Під час відеотрансляції Корпусу в якому відбувається навчання за ОП, ЕГ мала змогу пересвідчитись, що для доступу осіб з числа маломобільних груп населення існує пандус, спеціальний підйомник, кнопка виклику, функціонує ліфт, що має кнопку виклику позначену шрифтом Брайля. Водночас найпростіших позначок на стінах та підлозі для орієнтування для людей з порушенням зору немає. Також для осіб з інвалідністю є спеціальний підйомник на вході першого поверху та інклюзивна вбиральня. Укриття, що було продемонстроване ЕГ не оснащено пандусом. Проте було зазначено, що поруч будівля укриття якого передбачене для осіб з інвалідністю. Його ЕГ не було продемонстровано.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У Прикарпатському національному університеті ім. В.Стефаника діє комплексна система підтримки етичної поведінки всіх учасників освітнього процесу. Основні її положення викладені у нормативних документах, зокрема у “Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” (<https://cutt.ly/73skVbO>), що знаходиться у вільному доступі на сайті ЗВО. В університеті діє “Відділу з питань запобігання та виявлення корупції” (<https://surl.li/vtqokk>) та “Комісія з питань етики та академічної доброчесності” (<https://surl.li/tyxkxe>). Звернутись до комісії можна заповнивши гугл-форму чи написавши на відповідну електронну пошту, контакти розміщені у вільному доступі на сторінці Комісії (<https://vzv.pnu.edu.ua/inshi-materialy/>). На ОП, що акредитується випадків пов'язаних з сексуальним домаганням, дискримінацією, цькування не було зафіксовано. Проте, в самому ЗВО було виявлено випадки пов'язані з сексуальним домаганням, щодо яких було вжито належні заходи (звільнення двох викладачів). Це демонструє дієвість механізму реагування на конфліктні ситуації в межах ПНУ. Також одна із здобувачок повідомила, що один із викладачів ЗВО занадто активно пропагував студентам першого курсу купівлю власної наукової праці й після скарг був усунений від викладання в даній групі, а також мав додаткову роз'яснювальну розмову з деканом факультету. В цілому під час зустрічі з ЕГ здобувачі освіти та представники студентського самоврядування проявили гарну обізнаність з механізмом дій в разі виникнення конфліктних ситуацій. В ПНУ ім. В.Стефаника розташовані фізичні “Скриньки довіри”, існує можливість звернення на гарячу лінію з ректором (ректор відправляє відповідну резолюцію на проректорів чи інших відповідальних за конкретний кейс осіб). Здобувачі освіти повідомили, що в будь який час можуть звернутись до свого академнаставника, завідувача кафедри чи декана. Обізнані вони й щодо існування в ЗВО “Відділу з питань запобігання та виявлення корупції”, що проводить періодичні опитування (<https://surl.lu/jpdebe>). Студенти повідомили ЕГ, що з ними постійно відбуваються роз'яснювальні розмови, спеціальні заходи на яких їм повідомляють про різновиди корупції, а також механізм дій та звернень в разі їх виявлення.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП знаходяться на високому рівні, забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Навчальні аудиторії, в яких відбувається освітній процес на ОП обладнані необхідним технічним обладнанням, ЗВО забезпечений укриттям та генераторами на випадок вимкнення світла. ПНУ має необхідну нормативну базу та дієві механізми та процедури для вирішення конфліктних ситуацій. Здобувачі освіти задоволені рівнем консультативної, психологічної, організаційної, інформаційної підтримки, що їм надається. Позитивними практиками є: існування “Студентського путівника”, що допомагає студентам орієнтуватися з можливістю долучення до наукового та студентського життя; існування широкої баз практик, гуртків, можливостей для апробації власних наукових досліджень. Відмітити хоче ЕГ й технічне виконання, структуру та наповнення системи дистанційного навчання DLearn, а також наявність Молодіжного центру “Paragraph”, Центру інноваційних освітніх технологій “PNU-

EcoSystem”, Проектно-освітнього центру “Агенти змін”, що надають можливість для всестороннього розвитку здобувачів освіти.

Недоліки

Недостатньо розвинена інфраструктура для маломобільних груп населення, зокрема доступ до укриттів. Використання соціальної мережі Viber у комунікації під час освітнього процесу не забезпечує належного рівня конфіденційності

Рекомендації

ЕГ радить підвищити інклюзивну складову облаштування приміщень в яких відбувається навчальний процес, зокрема в сфері доступ до укриття осіб з інвалідністю та представників маломобільних груп населення. Також радить звернути увагу на не надійність та не конфіденційність використання соціальної мережі Viber для спілкування в межах освітнього процесу та передачі інформації.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюють "Положення про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника" (<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/12/02-07.452022-polozhennia-pro-osvitni-prohramy.pdf>) та "Процедура затвердження, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм" (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-02_2024-protsedura_2_universytetu.pdf). Документи чітко визначають послідовність розроблення і затвердження ОП, процес її впровадження і моніторингу, підстави (ініціатива гаранта, зміни умов реалізації, а також результати моніторингу ОП) і терміни періодичного перегляду (щонайменше раз у 3 роки), розподіляють повноваження і відповідальність між структурними підрозділами університету, органами управління, гарантом і робочою групою з розроблення (перегляду) ОП. Востаннє ОП зазнала перегляду в 2023 р. З урахуванням змін у законодавстві та нормативно-правовому забезпеченні освітнього процесу в університеті, результатів моніторингу, зауважень і рекомендацій, висловлених під час попередньої акредитації, а також пропозицій, які надійшли під час відкритого обговорення ОП та зафіксовані у протоколах кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки, до ОП внесені зміни в частині вибіркового компоненту: запроваджено можливість щорічної змінюваності вибірових дисциплін, встановлено їх обсяг в 3 кредити, а також збільшено обсяг кредитів на підготовку кваліфікаційної роботи.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Безпосередня участь студентів у внутрішньому забезпеченні якості вищої освіти (періодичному перегляді ОП) регламентується „Положенням про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника” та „Процедурою затвердження, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм”. Згідно локальних нормативних актів, здобувачі вищої освіти проходять опитування, результати якого опрацьовує Центр соціальних досліджень, після чого виносить на розгляд робочої групи з розроблення (перегляду) ОП. Функціонує електронна система зворотнього зв'язку (<https://pnu.edu.ua/zvrotnyj-zv'язok/>), де через google форму студенти можуть анонімно повідомити про не проведені заняття, надіслати свої зауваження та пропозиції щодо освітнього процесу. За пропозицією студентів при перегляді ОП в 2023 р. з вибірових ОК було вилучено дисципліни „Історія Росії” та „Історія Радянського Союзу”. „Положення про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти” містить опитувальні анкети, спрямовані на отримання даних від стейкхолдерів (зокрема здобувачів вищої освіти). Опитувальники розроблені у відповідності ДСТУ ISO 9001:2015 „Системи управління якістю. Вимоги” та Стандартів і директив гарантії якості вищої освіти на території Європи (ENQA). Кожного семестру після завершення екзаменаційної сесії студенти мають можливість пройти анонімне опитування щодо якості викладання

дисциплін у Системі дистанційного навчання (d-learn) (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>). Результати використовуються лише в узагальненому вигляді Навчально-науковим центром дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності у рамках проекту „Викладач очима студента”, що передбачає врахування отриманих НППП балів при укладенні з ним трудового договору. За посередництвом органів студентського самоврядування – Студентського сенату і Ради молодих вчених, керівники яких входять до складу Ради з якості (<https://surl.li/rncrjs>), здобувачі вищої освіти можуть впливати на встановлення процедур внутрішнього забезпечення якості та внесення змін до них. Зокрема, членкинею Ради з якості є студентка ОП Кірик Т.В. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти ЕГ з'ясувала, що вони беруть активну участь у моніторингу якості освіти, обізнані з процедурами врахування результатів опитувань, які після офіційного оприлюднення поширюються в групах Viber, відстежують рейтинги викладачів на офіційному сайті університету та у Facebook.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Розвиток співпраці з роботодавцями, впровадження елементів дуальної освіти віднесено до стратегічних завдань розвитку університету (<https://surl.li/jhqds>). Залучення роботодавців до внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема періодичного перегляду ОП, визначається Положенням про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Процедурою затвердження, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Моніторинг здійснює робоча група з розроблення(перегляду) ОП із залученням експертів: викладачів, професіоналів-практиків, представників навчально-методичного відділу, здобувачів вищої освіти. Роботодавці також входять до числа стейкхолдерів, серед яких проводиться опитування в рамках моніторингу. Під час зустрічі з представниками роботодавців ЕГ встановила, що основною формою їх залучення до забезпечення якості ОП є зустрічі на кафедрі історії Центральної та Східної Європи, запрошення на які вони отримують від гаранта ОП. Як з'ясовано, остання зустріч робочої групи з представниками роботодавців відбулася в грудні 2024 р.; протоколи кафедри засвідчують періодичність їх проведення (протокол № 6 від 10.01.2023, № 9 від 16.03. 2023, № 12 від 03.05.2023, № 9 від 18.04.2024, № 2 від 14.09.2024, № 4 від 25.11.2024). Окрім того, представники роботодавців обговорюють ОП із здобувачами вищої освіти під час виробничих практик, готують рецензії на ОП. Тісну взаємодію в процесі періодичного перегляду ОП налагоджено з архівними, музейними та краєзнавчими установами (Державний архів Івано-Франківської області, Національний заповідник “Давній Галич”, Івано-Франківський краєзнавчий музей, комунальне підприємство “Пам'ять”, Музей історії міста Коломия), що пояснюється наявністю договорів про співпрацю (проведення практик) та переважним працевлаштуванням у них випускників ОП (зокрема у Національному заповіднику “Давній Галич” працює 8 істориків-випускників університету). Пропозиції працедавців, які стосуються переважно розширення переліку баз практик, посилення практичної складової ОП, залучення професіоналів-практиків до ведення аудиторних занять, розширення тематики студентських наукових робіт за рахунок місцевої, краєзнавчої тематики враховуються у відповідності зі Стандартом вищої освіти першого бакалаврського рівня спеціальності 032 „Історія та археологія” та положеннями університету про організацію освітнього процесу та проведення практики (<https://surl.li/wnzeyv>). Так, впорядкування дисциплін і практик у навчальному плані 2023 р. таким чином, щоб практика йшла одразу після засвоєння теоретичного матеріалу, про що просили працедавці, дозволило істотно покращити якість ОП в плані практичної підготовки. Назагал, працедавці задоволені реакцією в університеті на свої пропозиції, хоча поглиблення співпраці вітається, у чому могла впевнитися ЕГ.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

З часу попередньої акредитації ОП в 2020 р. її завершили 174 здобувачі вищої освіти. Процедура відстеження їх кар'єрного шляху включає моніторинг ЗМІ, соціальних мереж, особисті контакти. За словами гаранта ОП, у 2025 р. відзначатиметься 85-річчя університету, на яке планується запросити випускників, у зв'язку з чим активізовано пошук інформації про них. Серед випускників ОП найбільше тих, хто продовжує навчання на другому (магістерському) та третьому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти у ЗВО України та за кордоном, працює в освітніх закладах різного типу, є співробітниками архівних, музейних, краєзнавчих та культурно-мистецьких установ. З 2022 р. частина випускників проходить службу в ЗСУ. Залучення випускників до внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема періодичного перегляду ОП, визначається „Положенням про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника” та „Процедурою затвердження, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм”. Випускники проходять опитування щодо якості освіти за згенерованим Центром забезпечення якості лінком, а узагальнені результати передаються робочій групі з розроблення(перегляду) ОП. Окрім того, випускники передають свої пропозиції гаранту чи членам робочої групи електронною поштою чи в особистих розмовах. Інформація, отримана ЕГ від випускників, засвідчує, що саме останнім способом віддається перевага. Основні пропозиції стосуються збільшення обсягу викладання іноземних мов та практичної складової ОП, що співпадає з рекомендаціями працедавців і враховується робочою групою у відповідності до нормативних актів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема

здійснений через опитування заінтересованих сторін

СВЗЯО в університеті складається з Центру забезпечення якості та Ради з якості, функції і повноваження яких визначають "Положення про структурний підрозділ "Центр забезпечення якості" Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника" (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/32-03_2023-polozhennia-pro-strukturnyj-pidrozdil-tsentru-zabezpechennia-iakosti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf) та "Положення про Раду з якості Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника" (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/32-04_2023-polozhennia-pro-radu-z-iakosti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf). До завдань Ради з якості віднесено формування політики у сфері якості, тоді як Центр забезпечення якості відповідальний за здійснення моніторингу ОП та проведення внутрішніх аудитів системи якості освіти. СВЗЯО в університеті сертифікована на відповідність національному стандарту ДСТУ ISO 9001:2015 (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/sertyfikat-1.pdf>), європейському – ДСТУ EN ISO 9001:2018 (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/sertyfikat-2.pdf>) та міжнародному – ISO 9001:2015 (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/sertyfikat-3.pdf>). З огляду на вимоги цих стандартів розроблено "Настанову щодо якості Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника" (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/nia.01.1.1-01_2024-nastanova_universytetu.pdf) та запроваджено "Порядок визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти" (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/03/pr.01.1.1-01_2024-poriadok-vyznachennia-pryntsypiv-ta-protsedur-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity.pdf) і "Процедуру затвердження, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм" (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-02_2024-protsedura_2_universytetu.pdf). Моніторинг ОП проводиться за критеріями якості, прийнятими у Європейському просторі вищої освіти, не рідше одного разу на рік шляхом генерування Центром забезпечення якості за пропозицією гаранта ОП лінків для опитувань стейкхолдерів. Оцінка результатів опитувань здійснюється Центром соціальних досліджень шляхом порівняння відповідей стейкхолдерів на тотожні питання і передається на обговорення робочою групою. Останній моніторинг ОП відбувся в грудні 2024 р., його результати <https://surl.li/lfxaig> знаходяться на розгляді робочої групи.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Розгляд і врахування результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти здійснюються на підставі "Положення про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника" (<https://surl.li/91135>) та "Процедури затвердження, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм" (<https://surl.li/16840>). Відповідно до прийнятої в університеті процедури моніторингу та перегляду ОП, результати зовнішнього оцінювання якості ОП виносяться гарантом на обговорення робочої групи з розроблення (перегляду) ОП, яка пропонує заходи щодо покращення якості ОП та приймає рішення про необхідність її перегляду. Аналіз ОП "Історія та археологія" у ПНУ 2020 та 2023 рр., Звіту про акредитацію 2020 р. та зустрічей з представниками університету засвідчив, що під час оновлення програми в 2023 р. було враховано рекомендації попередньої акредитації: впроваджено вибіркові дисципліни з другого курсу, створено електронну систему їх вибору, розширено бази практики, залучено роботодавців до викладання, запроваджено перевірку робіт на плагіат, тематику академічної доброчесності включено до курсу "Вступ до спеціальності", налагоджено зворотний зв'язок зі стейкхолдерами. Також у 2023–2024 рр. були оновлені: "Положення про реалізацію права здобувачів на вільний вибір компонентів" (<https://surl.li/79244>), "Положення про індивідуальний графік навчання" (<https://surl.li/38075>), "Положення про академічну мобільність" (<https://surl.li/25850>), "Положення про визнання результатів навчання" (<https://surl.li/50589>). Для підтримки наукової діяльності викладачів створено Відділ управління проектами (<https://surl.li/93679>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Основним документом внутрішньої системи забезпечення якості в університеті є "Настанова щодо якості Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника" (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/nia.01.1.1-01_2024-nastanova_universytetu.pdf), яка містить політику і цілі в сфері якості, відповідальність керівництва, а також опис системи управління якістю. Виконання робіт з реалізації процедур внутрішньої системи забезпечення якості здійснюють структурні підрозділи (Центр забезпечення якості, Навчально-методичний відділ, Науково-дослідна частина, Відділ з питань запобігання та виявлення корупції, кафедри) і дорадчі органи (Рада з якості (виконує координаційні функції), Комісія з питань етики та академічної доброчесності, Науково-методична рада) університету. Ключовою процедурою є проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості, що регулюється "Положенням про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника" (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/32-10_2023-polozhennia-pro-poriadok-provedennia-vnutrishnikh-audytiv-sistemy-zabezpechennia-iakosti-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universytetu-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf). Структурні підрозділи, що забезпечують основні процеси, перевіряють не менше, ніж один раз на рік, можливі також позапланові аудити. 12 лютого 2025 р. внутрішній аудит пройшла базова для ОП кафедра історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки (<https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2025/02/prohrama-provedennia-vnutrishnikh-audytiv-liutyj-traven-2025-r.pdf>). Звіт про

аудит передається в Центр забезпечення якості та оприлюднюється на сайті у формі іконографіки, а аналіз результатів вжитих заходів проводить Рада з якості. Аудитори призначаються з числа науково-педагогічних працівників університету, так само Рада з якості формується з числа НПП та здобувачів освіти (керівників студентського самоврядування), зокрема до її складу входить студентка ОП Кірик Т.В. (заступник голови Студентського сенату). Інші процедури внутрішньої системи забезпечення якості ("Процедура затвердження, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм", "Процедура щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярного оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб") передбачають залучення членів академічної спільноти через опитування.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в університеті чітко регламентовані локальними нормативно-правовими актами. Стейкхолдерам (здобувачам вищої освіти, роботодавцям, випускникам) надано можливість участі в забезпеченні якості ОП шляхом опитування під час щорічного моніторингу якості ОП. Передбачено процедуру врахування їхніх зауважень і пропозицій, що дотримується. Забезпечення якості освіти є одним із стратегічних завдань університету. Як позитивні практики ЕГ відзначає проведення в університеті регулярного моніторингу якості освіти у формі внутрішніх аудитів, порядок і плани проведення яких визначаються Радою сформованою з НПП і представників студентського самоврядування, наявність додаткових процедур залучення до забезпечення якості освіти – електронну систему „Зворотній зв'язок” для здобувачів та регулярне запрошення на зустрічі з обговорення якості ОП в університеті для роботодавців.

Недоліки

Процедура врахування результатів зовнішнього моніторингу якості освіти за ОП не конкретизована, наявна практика збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників не забезпечує їх максимального охоплення.

Рекомендації

ЕГ рекомендує внести зміни в “Положення про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти” (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/32-07_2023-polozhennia-pro-monitorynh-i-otsiniuvannia-protseviv-zabezpechennia-iakosti-osvity-.pdf), окремо зазначивши процедуру врахування результатів зовнішнього моніторингу, доповнити наявну практику збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП формою електронної реєстрації випускників з розміщенням відповідного лінку на сайті університету, регламентувати процедури збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП внесенням доповнень до вже існуючих локальних нормативно-правових актів чи затвердженням нового документу.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативною базою, що регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу ПНУ ім. Василя Стефаника є “Статут Прикарпатського національного університету ім.Василя Стефаника” (<https://surl.li/zhroaa>). Нормативна база, що стосується прав та обов'язків здобувачів складається з наступних документів: “Положення про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонент”, “Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком”, Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу”, “Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти”, “Положення про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці”, “Положення про організацію запобігання та протидії насильству (в тому числі булінгу)”, “Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти”. Всі вони розміщені у відповідній вкладці “Права здобувачів” на офіційному сайті університету (<https://surl.li/pwxrtg>). Вся нормативно-правова база, що стосується регулювання прав та обов'язків учасників

освітнього процесу розміщена в Електронному фонді локальних нормативно-правових документів (<https://efund.pnu.edu.ua/>). Існування даного фонду створює постійний безперервний та вільний доступ для всіх зацікавлених сторін. А за справність його роботи та актуалізацію відповідає Центр забезпечення якості ПНУ ім.Василя Стефаника. Під час робочих відео зустрічей з різними фокус-групами ЕГ переконалася, що всі учасники освітнього процесу в цілому обізнані зі своїми правами та обов'язками. А значна кількість студентів ОП входять до різного роду органів Студентського самоврядування, що відстоюють інтереси здобувачів освіти під час провадження освітнього процесу. Активно залучені здобувачі й до діяльності відділів, що відповідають за дотримання етики та академічної доброчесності в університеті, наприклад, до "Комісії з питань етики та академічної доброчесності".

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт освітньої програми, а також контакти для надання пропозицій та зауважень розміщеному у вільному доступі за посиланням (<https://surl.li/qzibiu>). Водночас не працюючим є лінк на гугл-форму, що призначена для отримання зворотного зв'язку та пропозицій. Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ мала змогу дізнатись, що в ЗВО існує автоматизована система збору відгуків про ОП від різного роду стейкхолдерів: роботодавці, випускники, викладачі, здобувачі, представників адміністрації (<https://surl.li/hgzaoh>). Створенням та аналізом опитувань опікується Центр забезпечення якості університету. Результати опитувань використовуються для самооцінки освітньої програми, оцінки ступеня задоволеності певних стейкхолдерів якістю освітніх послуг, оцінки роботи кафедри, а також для вироблення шляхів покращень та усунення невідповідностей. Результати підраховуються комп'ютерною системою, без втручання людини, що мінімізує суб'єктивізм та можливі зловживання. Зведені результати опитувань публікуються на офіційному сайті ЗВО. Приклад одного з них можна знайти за посиланням (<https://surl.li/oyvmig>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Освітні програми за різні роки, силабуси навчальних дисциплін розміщені у вільному доступі на сайті ПНУ ім.Василя Стефаника (<https://surl.li/chreoa>). Також на іншій вкладці сайту доступна інформація про колектив кафедри, навчальний план та силабуси окремих дисциплін (<https://surl.li/rivpkl>). Там же наведені контакти для консультації та отримання зворотного зв'язку. ЕГ констатує, що вся інформація надана в обсязі достатньому для інформування відповідних стейкхолдерів: потенційних вступників, здобувачів освіти, роботодавців тощо. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів освіти, одна з її учасниць повідомила, що вступаючи до ЗВО з Дніпропетровської області знаходила всю необхідну інформацію про ОП та її зміст саме на сайті ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Усі ключові положення, що визначають права й обов'язки учасників освітнього процесу, чітко описані у нормативній базі ПНУ ім.Василя Стефаника. Вони є доступними, зрозумілими та знаходяться у вільному доступі на офіційному веб-сайті університету. Позитивними практиками також є: активне залучення здобувачів даної ОП до університетських структур, що відповідають за етику та дотримання академічної доброчесності в стінах ЗВО; високий рівень обізнаності представників студентства щодо своїх прав та обов'язків; існування Центру забезпечення якості освіти, що проводить анонімні (позбавлені суб'єктивізму з боку перевіряючого результати) автоматизовані опитування серед здобувачів, академічного персоналу, викладачів, роботодавців та випускників, щодо якості ОП та оприлюднює їх результати на офіційному сайті ЗВО.

Недоліки

ЕГ під час зустрічі з різними фокус-групами дізналась, що наразі зворотний зв'язок від стейкхолдерів з ідеями покращення змісту ОП повідомляються гаранту та адміністрації університету переважно в особистій комунікації чи через запрошення окремих осіб до засідань кафедри під час яких відбувається відповідний перегляд. Рекомендується унормувати практику регулярного збору відгуків та пропозицій через електронну форму, що опублікована на сайті ЗВО (із залученням відкритих питань). Це допоможе в систематизації та уніфікованому збереженню усіх наявних пропозицій, покращить можливість до їх аналізу. Також рекомендуємо оновити лінк для отримання зворотного зв'язку та пропозицій на сторінці де розміщується проєкт ОП, адже наразі він не є діючим.

Рекомендації

Рекомендується унормувати механізм зворотного зв'язку зі стейкхолдерами щодо змісту освітньої програми шляхом впровадження електронної форми з відкритими питаннями, розміщеної на сайті закладу вищої освіти. Це забезпечить регулярний, структурований і доступний спосіб збору пропозицій від усіх зацікавлених осіб. Доцільно також оновити недіючий лінк для подання зворотного зв'язку на сторінці, де оприлюднюється проєкт освітньої програми, що сприятиме підвищенню прозорості та ефективності врахування зауважень у процесі вдосконалення програми.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків 24152.pdf	2aYGAH4xGWtwj2du1NmJZ2jECWBbBxkqDa2htMqaoVc=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дружкова Ірина Сергіївна

Члени експертної групи

Сирота Роман Богданович

Лоза Анна Миколаївна